Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШОАТТА, 24 июль 1976 шу. • № 90 (5601). • Мах 2 кеп.

ДАЬХЕН АМБАРАШКА—7.500 ТОНН ЯЛАТ!

ИЗЗАЛ ЯЛАТ ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА ДОХКА ЛАЬРХIАД АЧХОЙ-МАРТАНОВСКИ РАЙОНА ЮРТА БОАХАМА КЪАХЬЕГАМХОША

Дика къахьегарга хьежжа...

ИттлагIча пятилетка хьалхарча шера чуэцаргболча хьувкъама лаьрхIа 6816 гектара тIа гурахьа юв культураш дIайийра соахка тха района юрта боахама къахьегамхоша. Царех 2123 гектар мукх ба, кхылар — кIа.

Уж культураш дика хьувкъаяр духьа соахка гурахьа а укх шера бIаьсти а дукха низ дIабеннаб района кхаш лаладераша. Яьча йоакхонга хьежжа дика хьийкъад ялат. ХIаьта цар хьийга къа доа ца де гIерташ шоай низ дIаккоачар ду хIанз района комбайнераша а кхыча болхлоша а ялат сихеи дикеи чуэцара. Къаьстта теркам тIабохийт ялат кхай тIа ца дуташ чуэцара.

Гурахьа йийна культураш хьокхаш, оарлаш тха районехьа 62-и Наурски района Лера 62-и Наурски района Ленина цIерагIча колхозера тхонна новкъостал де еиа 12-и—74 комбайн я. Хьинаре къахьег цар тIа болх беча механизатораша, кхай тIара хьатта ялат дIаккхухьаш болча шофераша. Наггахьа мара саг хилац царна юкъе ший дийнахьара балха норма кхоачаш ца еш. Из а е комбайн е машин ехача мара нийслац.

«1976 шера ялат чуэцнига, юрта боахама продукташи доакъараши кийчделга Iалашдара кхы тIа а де дезарех» КПСС Центральни Комитето. СССР Министрий Совето баьча соцама жоп луш ка бола ялаташ итт-шийтта дийнахьа чуэа доаш деннадар района юрта боахама къахьегамхоша. Цхьабакъда лаьрхIар кхоачашде карагIдаргдац царна. ХIана аьлча ялат чуэцара йоккха новкъарло ю тха районе касткаста хулача йоачаша. Масала, догIа делхаш 16 июле денз 21 июль тIакхаччалца, ялат чуэца шоай агрегаташ кхай тIа араяха йиш йоацаш баьгIар района механизатораш. Из бахьан долаш районе хIанзалца 1823 гектара тIара мукхи, дукха хIама ца эшаш, 1200 гектара тIара кIаи мара чуйцадац районе.

Цунца цхьана йоачан йолаш хиина декош юкъера дIадаьхача района механизатораша итт-шоаш аьпнача тайпара итт-шийтта дийнахьа ка бола ялаташ чуэцаргхиларах шеко яц са

Ялат чуэцара балхаш къаьстта дика «Самашкинский» совхозе вIаштIехьдаьхад. Беррига мукх чуйца а баьнна хIанз кIа хьокхаш ба цу боахама механизатораш.

Дог гIоздоаккхаш ба ка болча ялатий хьувкъам а. ХIанз хIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 24 центнер чуэц. план 21,8 центнер йолаш.

Къаьстта дика хьувкъаьй гурахьа дIайийна ялата культураш «Овощевод» яхача совхозе. Цхьадолча кхашкара юкъера лаьрхIача 53 центнер ялат чуэц цу боахаме.

Комбайнашкара хьатташка, цигара ялат дIанйдеча паччахьалкхен пункташка хьувкъам дIаккхухьаш тха районерча шофераша ахьана хIара дийнахьа районе болх беш хул Грозерча тайп-тайпарча промышленни предприятешкара юкъера лаьрхIача 60—70 шофер.

Дика вIаштIехьдаьхад цар балха, салоIама хьалаш. Маьха дарегIа болаш дийнахьа кхозза кхача кийчбу царна. ПаргIатен лостамболаши я цар бийсаш йоаха моттигаш а. Общежитешка лувча моттигаш я, телевизораш латт.

Шоаех еча йоакхонга хьежжа болх а бу цар. Цунна тешал ду тIабвьхкача шофераша беча балха совхозий кулгалхой геттара раьза хилар.

ЙоагIа йоакхо яьй ялат чуэцаш боахкача паьха балхацара моральни материальни безам совбаккхара а. Комбайнераштa юкъе яьржача яхье хьалхара моттиг яьккха комбайнераш, шофераш, кхыбола болхлой ахчан совгIатешца белгалбоах, царна тел карара кара лу цIе вымпелаш. ДикагIболча къахьегамхоех района газета тIа язду, цар сийна «Молнеш», къахьегама листокаш арахец, и. дI.

Боккха теркам тIабохийт кулга цIена боацача нахах ялат лорадара а. ХIара боахаме ялат чуэцара тIахьожам лоаттабеш КПСС райкома актива членаш ба. Ялат чуэцача, хIаьта из озачеи дIаккхухьача паькъашкеи халкъа тIахьожама комитета, милице, юрта Совета депутатий посташ латт. Из бахьан долаш ялат лочкъадаь е лочкъаде безам болаш моттиг нийсъенна хиннаяц районе хIанзалца.

Деррига балхаш цхьан комплексагIа ду. Ялат чуэцача кхай тIара сиха ча дIа а даьккхе лаьтта оах. Цига планага хьежжа доакъаря шоалагIа юв культураш дIаюв. Ялат чуийца мукъялаьнна 80 процент лаьтташ аьха а аьха шоалагIа юв культураш дIайийнай районе.

Укх шера хьажкIашца цхьана план 7100 тонн йолаш паччахьалкхенга 7500 тонн • ялат дIадала дехкар тIаийцад тха района юрта боахама къахьегамхоша. ХIаьта дешна дош хийца кхоачашде а тIехкхоачашде а ерриra торонаш а я цар.

А. ХАРИКОВ,
КПСС Ачхой - Мартановски райкома хьалхара секретарь.

ЦIЕНА ЧУЭЦАРА—КЪАЬСТТА ЙОАКХО

Болх бе йиш йолаш енача хана хIара саҳьатах бизза пайда эцаш тIатеПа ка бола ялаташ чуэцаш ба хIанз Ачхой-Мартановски района «Самашкинский» совхоза механизатораш. ХIаьта укх шера 1024 гектара тIара мукх, 1391 гектара тIара кIа чуэца дезаш ба уж.

Мукх толамца чуийна а баьккха хIанз кIа чуэца доладаьд. Из культура а хIанзле 791 гектара тIара чуена баьннаб совхоза механизатораш. ХIаьта хIара гектара тIара дукха хIама ца эшаш 25 центнер чуэц.

ЦхьоалагIча отделене кIа дIадийна кха. Укхаза къахьегаш ва хIанз совхоза кхойтта комбайнер. Ах босе йолчен ах нийссача моттиген улл из кха. Тхо латтачара дика хьагу ерриta комбайнаш а царгара ялат дIаккхухьаш лела машинаш а. Дошоча форда тIа лелача кемашта таралест комбайнаш. Цхьа группа екъа а енна цхьаннена тIехьа шоллагIъяр йолаш хьаккхари ардаря цхьана долаш сиха чуэцаш латт ялат.

ХIара группе хьалха водар йоккха опыт йола комбайнер ва. Сихлац из. Цул хьалхаэккха йиш йоацаш ба тIехьабоагIараш а. Цудухьа цIена чуэц ялат. Ала деза, комбайнераштa юкъе яьржача яхьа итогаш чуийцача гектарашка хьежжа а ца еш аьрдача ялатага хьежжа елга. Цул совгIа комбайнерий группа хьакъоастадаьча кхай тIара ялат чуийцачул тIехьагIа из мел дика чуийцад хьож совхозе лаьрххIа вIашагIъелла комиссе а.

Сих ца лой а гурахьа дIадийна ка бола ялаташ чуэца доладича денз дийнахьара шийна балха норма кхоачаш ца еш цхьа комбайнер хиннавац хIанзалца. Цунна тешал ду хIара комбайнеро баьча балха яь дийнахьара итогаш тIаязъеча хьатта долча журнала тIа долча йоазоша.

Гаьнара гуш я цхьан комбайна тIа ягIа йоккха цIе вымпел. Из комбайн лелаеш ва къона механизатор комсомолец Садулаев ШаIрани. Укх тIехьарча деношка цул хьалха вала могаш цхьа комбайнер вац. Массехкаьза еннай цунна яхье хьалхара моттиг яккхарах луш йола бархI сом премн.

Ка бола ялаташ чуэца доладича денз эггара дукхагIа ялат аьрдад комбайнеро Хамидов Iисас, цул дукха тIехьависавац Садулаев ШаIрани а, хIаьта ялат арларга диллача кхоалагIча моттиге Далаев Хьасан ва. Цхьаь-цаI комбайнер вац районе а, царех хIаранел дукхагIа ялат аьрда.

Тхона юхxе соц цхьан группа хьалха йоагIаш хиина комбайн. Кхай тIа кхертIо а нийсбенна ехай цун полотно.

Сиха хьатIайоагIа из сепача кхай йисте лаьтта «техничка». Еха оатхал малагIа я белгал а даьккхе из хувца отт комбайнер Батикаев Кусийн совхоза механик Ахмадов Дашкали. Пийтта минут мара ха йоаянзар цар ехар хьа а яьккха керда оатхал дIаоттаеш.

— Мехкдаьтта леха органиэанеша болх баьб укх кхай тIа. Цар дита кхертIой, аьшкаш хIанз а нийслу кхай тIа, —йоах совхоза керттерча агронома Тавбулатов Сайд - Ахьмада.

Цхьа ха яьча кхай тIа воагIа КПСС Ачхой-Мартановски районма секретарь Бажаев Мурад. Из а волаш кIа мел дика чуэц хьож тхо. КIезигагIа дале бIаь метр дIадахача ардакза бисa ткъаь бийтта ка мара нийсбалакзар тхона. БоарамагIа лоха хьокх кIа. Иттшийтта сантиметр мара лакха яц хьеккхача кIипа кхай тIа юхеюса юхьигаш.

Делкъийга 12 сахьат доаллаш кхай тIа хьакхаьчар ялат чуэцаш боахкача наха кхача хьаккхухьаш йола машин. Цун тIехьа хьакхаьчар автолавка а.

Ка бола ялаташ чуэцара балхаш дика вIаштIехьдаьхи хилара раьза хилар тхо.

Гурахьа йийна культураш чуэцара балхаш цхьан комплексагIа ду совхозе.

Ялат аьрда доаллаше а кха чах мукъа а даьккхе лаьтта аха доладу, тIаккха шоалагIа юв культураш дIаера севлкаш арайоах кхай тIа.

Кхаш чах мукъадоаккхаш къаьстта дика болх бу механизатораша Сурхаев Минкаила, Мапагиев Iалауде.

Юха а гурахьа юв культураш, хIаьта доакъара шоалагIа юв культура дIаера лаьтта оахаш, из кийчдеш 18 трактор я хIанз боахаме болх беш. ХIанзле аьхад 1250 гектар лаьтта. ХIаьта из дика толам а ба.

Механизатораша Зураев Iусмаиэ, Хаджиев ТIауса, Микиев Бауде, Акаев Зельбухара, Хаджиев Сайпула беча балха гектара раьза ба совхоза кулгалхой. Балха норма юкъера лаьрхIача 180 — 200 процент кхоачаш ца еш ди дIадахийтац царех хIаране.

ШоалагIа юв культураш дIаювш Октябрьски Революце, хIаьта Къахьегама Цеча Байракха шин ордена кавалера Хачароев Аьхьмада кулгалду механизировании отряд я. ХIанзле 500 гектара тIа уж культураш дIайийна яьхай цу отряда механизатораша. Иззал яр совхоза планагIа а. ШоалагIа юв культураш дIаера балхаш дIахо дIахьош да.

М. ХАМАТХАНОВ.

СУРТАШ ТIА: (лакхерчун тIа) «Самашкинский» совхозе кIа чуэцаш да; (шоллагIчун тIа) цу боахама дикагIвола комбайнер Садулаев ШаIрани; (кхоалагIчун тIа) кхаш чах мукъадоахаш ба совхоза механизатораш.

И. ИЛИЕВА сурташ.

«Салют-5»: шин кIиранна орбита тIа

НАЬКЪА УПРАВЛЕНИ ЮЦЕНТР, 21 июль. (ТАСС). Московски ханах 11 сахьаг доалаш Лаьттанна гонахьа 460 го баьккхаб «Салют-5» яхача орбитальни Iилман станце, царех 217 го — экипаж тIайолаш.

КхойтталагIчен дийтталагIчен балха деношка никъ бара программа кхоачаш а еш, керда, артIанара Iилман эксперименташ еш а хьалхагIа йолаяь хиннараш дIакхоачаешеш а хиннав Волынов Борися Жолобов Виталийн.

Кара лелаеча спектографа новкъосталца атмосфера оптически низ болаш йола компоненташ вертикалагIа миштa дIа-юха екъаеннай тахкар духьа Лаьттан дийнахьарча горизонта спектральни сурт доаккхаш хиннаб космонавташ.

18 июле дIайолаяь хинна биологически эксперимент чакхъяьннай: тIадаьнна креписа ги белгалдаьд. ТIехьагIа Лаьттан тIа Iочулахьаргда из экспериментах хьахиннарий лабораторе хьалашка анализ яра. Балха дIахорча этапашка хьалкхедергда из цо дегI дахьача юкъагIарча процессий космически никъ беш йоаккхача хана йIоахалах тийша мел фуд хар духьа.

Баьча медицински тIахьожамо хьахьекхачох, космонавтий Волыновеи Жолобовеи могашал дика я. «Салют-5» яха станци дIахо никъ беш я.

Н. н. Г. Е. ГОЛОВАНОВА, А. А. ГУНЬКОНА, М. Л. НЕКРАСОВНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ РАЦИОНАЛИЗАТОР ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Рационализаторски балха даькъе доккхий гIулакхаш карагIдувларах Нохч - ГIалгIай Автономии Советски Социалистически Республика заслуженни рационализатор яха сийлен цIи лойла:

Голованов Георгий Васильевича — «Грознефть» объединене керттерча механика.

Гунько Алексей Андреевича — «Грознефть» объединене Старогрозненски бурувдеттара балхий управлене инженера.

Некрасов Михаил Лукьяновича — «Грознефть» объединене Грозненски бурувдеттара балхий управлене керттерча механика.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 21 июль, 1976 шу.

Н. н. Б. Х. БАЦАЕВНА, А. И. БАРАНОВАНА, Е. М. НОВИКОВАНА, З. И. ПОМАЗАНОВАНА, Р. И. УМАЕВАНА, М. П. ХРОМОВОЙ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ШКОЛА ЗАСЛУЖЕННИ ХЬЕХАРХО ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Республика халкъа образоване даькъе доккхий гIулакхаш карагIдувларахи общественно - политически вахаре хьинаре дакъа лацарахи Нохч - ГIалгIай Автономии Советски Социалистически Республика школа заслуженни хьехархо яха сийлен цIи лойла:

Бацаев Бахауди Хамидовича — Надтеречни района Горагорски поселкерча № 2 йолча юкъерча школа директора.

Баранова Антонина Ивановнана — № 1 йолча юкъерча школа хьехархочoа, г. Назрань.

Новикова Евгения Матвеевнана—№ 7 йолча юкъерча школа хьехархочoа, г. Грозный.

Помазанова Зоя Ивановнана — Шелковской района Каргалински станицерча юкъерча школа хьехархочoа.

Умаева Роза Ибрагимовнана — Шалински района Автурерча № 3 йолча санаторно - лесной школа-интерната директора.

Хромовой Майя Петровнана — № 56 йолча юкъерча школа директора учебно-воспитательни балха йолча заместитела.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 21 июль, 1976 шу.

Н. н. Ш. АЛИЕВНА, Л. П. ДАХНО, Е. А. ТОЛДИЕВАНА Т. Г. ТРЕСКОВАНА, Г. А. ФОМИНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ТОРГОВЛЕ ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Советски торговле даькъе доккхий гIулакхаш карагIдувларах Нохч-ГIалгIай Автономии Советски Социалистически Республика торговле заслуженни болхло яха сийлен цIи лойла:

Алиев Шитена — Шалински райпо тика заведующена.

Дахно Людмила Павловнана — Грозненски горпищеторга № 87 йолча тика заведующена.

Толдиева Iаббаса Елизаветнна — Назрановски райпо универмага отдела заведующена.

Трескова Таисия Георгиевнана — Нохч-ГIалгIай АССР торговле министерства торговш отдела начальника.

Фомин Герасим Алексеевича — «Октябрьнефть» мехкдаьттен гази йоаккхача управлене ОРСа № 1 йолча столове заведующена.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 21 июль, 1976 шу.

Н. н. Л. Н. АНДРИАНОВАНА, Л. Н. МАЛЬЦЕВНА, В. Г. ШАХОВНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ АРТИСТ ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ - ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Республика музыкальни искусство дегIайэалаеча доккхий гIулакхаш карагIдувларахи боккха концертни болх барахи Нохч - ГIалгIай Автономии Советски Социалистически Республика заслуженни артист яха сийлен цIи лойла:

Андрианова Лариса Николаевнайна — «Нохч-ГIалгIай паччахьалкхен филармоне артисткана.

Мальцев Леонид Николаевича — Нохч - ГIалгIай паччахьалкхен филармоне артиста.

Шахов Валерий Гурьевича — Нохч - ГIалгIай паччахьалкхен филармоне артиста.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 21 июль, 1976 шу.

ДАЬХЕН РУЗКЪА БАХЬАН ХЬИНАРЕ КЪАХЬЕГ

ХьалхагIа хьакха еза участкаш белгалъяьха, машинаш леларгйола маршруташ чIоагIъяь ялат чуэцача тIахьожам лоаттабергбола коммунисташ, кулгалхой шо-шоай моттигашка дIахьожабаь, кхыйола кийчо яь цхьоалагIча июле дIадоладир ялат чуэцара балхаш Малгобекски района «Алханчуртский» совхоза къахьегамхоша.

Совхозе укх шера чуэца дезаш да гурахьа йийна ка бола ялаташ 4400 гектара тIара, царех 3500 гектар мукхи 900 гектар кIаи да. Цу культурех хIанзле чуийцаб 2930 гектара тIара яраш. Цигара чуденад 5926 тонн ялат. ХIаьта хIара гектара тIара 24 центнер ялат доал. план 20,8 центнер йолаш Из дика толам а ба.

Совхозерча хIара комбайнеро цаI-ах смснагIа болх бича 16 дийнахьа чакхбала безаш бар гурахьа дIайийна ерриra культураш чуийца. Цхьабакъда шоай ерриra торонаш оарцагI а яьха из болх, йоачан йола деноош юкъера дIадаьхача, 10—12 дийнахьа чакхбаккха лерхI механизатораша. ХIаьта лаьрхIар кхоачашдар духьа хIанз хьинаре къа а хьег.

Дика балха хьокхамаш доах берригача комбайнераша. ХIара дийнахьа юкъера лаьрхIача 450 — 500 тонн ялат оард цар. Къаьстта дика къахьегаш белгалбаьнна ба шоай нормаш 150 — 200 процент кхоачашъеш бола комбайнераш: Гулиев Висангири, Коноленко Иван Костоев Хизир, Цечоев Хьусен, Аушев Мухарбик, Шелестов Николай, Ставрополера «Алханчуртский» совхозера ялат чуэца новкъостал де баьхкача ялх комбайнера юкъе дикагIавар ва Шелестов Николай.

Ялат чуэцара сезонни балха нормаш кхоачашъяь баьннаб лакхе цIераш яьха комбайнераш. ХIаьта Гулиев Висангире хIанзле чуийцад «Нива» яхача комбайнаца 5926 центнер, сезонни нормах 4150 центнер арда дезача. Наха балхацара материальни а моральни а безам совбаккхара совхозе оттаяьча мероприятеш тIа дIаяздаь да сезонах 6000 центнер ялат чуийцача комбайнера совхоза фондера легковой автомашина йохкийла аьнна. Из дика совгIат да. ХIаьта Висангире дош деннад укх шера 8000 центнер ялат чуда. Уж дешаш шийна дIахезача:

— КIант-м даьра ва, Висангири. Цунна я а йоагIа машина, — аьлар совхоза керттерча агронома Гетагазов Бориса.

Кхашкара деррига балхаш цхьан комплексагIа ду. Комбайна тIехьа дикача чах аргIаш ду. Мукъалаьнача кхай тIа оахам ду. Гурахьа дIаюв культураш дIаераш эябан оах лаьтташ.

Комбайнерел тIехьа ца бусаш хьинаре къахьег шофераша а Совхоза шоферел совгIа кхай тIара хьатта ялат дIаккхухьаш болх беш ба Малгобекски АТП, «Чечингушводстрой» управлене автобаза шофераш а.

Дийнахьа 8 — 10 рейс е езача 12—15 рейс ю совхоза шофераша Мартазанов Алиханa, Льянов Идриса, Малгобекски АТП шофераша Дударов ЯрагIе, Цыздоев ШапаIас, «Чечингушводстрой» управлене автобаза шофераша Абдулшахидов Ширване, Тесаев Бауде.

Гобаьккха йIаьха складаш а йолаш доккхача, асфальт биллача коа да совхоза керттера хьатта. Ала деза хьатташ а складаш а ханнахьа дика кийчъяь хинна хилар. Укх шера 4000 тонн ялат чуда лерхI совхоза къахьегамхоша. ХIаьта хIанзле хьатта хьаденад 2400 тонн ялат.

Хьатта коа хIара дийнахьа дукха нах хул. ХIаравар шеший доагIар деш ва. БIаьрг хьесташ да ялатех дузаш латта ков. Селхан 520 тонн, тахан 485 тонн — эзар тонн!

Iуйрийна ворхI даьлча денз сайрийна нийс даллалца кхехкаш латт болх. ВIалла деш хIама а доацаш, аьхха ураьтта латташ хилча а хала да дийтта сахьата уралатта. Цхьабакъда укхаза балхах бIу къожабеш с доагIар ца деш сагм вац.

Нохчий, гIалгIай, эрсий, украиницаш — тайп-тайпарча къамех бола нах ба укхаза къахьегаш. Цхьа барт, цхьоагIо йолаш болх бу цар. Ялат мамогга дикагIа цIендара, складашка из талхаргдоацаш дIаоттадара берригa теркам тIабохийт.

Н. БАРАХОЕВ.

ШЕРА ПЛАН—ХАНАЛ ХЬАЛХА

ИттлагIча пятилетка хьалхарча шера планаш ханал хьалха кхоачашъяра шерра социалистически яхь а йоаржаяь паччахьалкхенга тха дохкара планаш толамца кхоачашъелга Iалашдир республика жа лаладераша. Укх шера планагIа паччахьалкхенга 3700 тонн тха дохка дезаш хиннача 16 июль тIакхоачаш 3724 тонн дехкар цар.

Соахка цу ханна даьккха тха 10 процент кIезигагIа дар, хIаьта паччахьалкхенга дехкар — 2 процент кIезигагIа.

Из толам боаккхаш къаьстта доккха дакъа даьцар Шелковской района жа лаладераша. Шера план 1778 тонн йолаш паччахьалкхенга 1958 тонн тха дехкар цар, е соахка дехкачул 10 процент дукхагIа.

Шера план 103 процент кхоачаш а еш 2 эзар тонн тха дехкар паччахьалкхенга республика колхозхоша.

Соахка хьалхарча ах шера хIара устагIана тIера 3,9 килограмм тха лерга хиппадале, укх шера хьалхарча ялх бетта — 4,9 килограмм лергар.

ХIара устагIана тIера лергар лаьрхIача а къаьстта дукха тха даьккхар укх шера Шелковской района «Коминтерн», «Червленский», «Красный пахарь» яхача колхозий, «Шелковской» фуна хьайбаш леладеча эвода, Наурски района «Красное знамя», «Россия», Ленина цIерагIча колхозий, «Терский», «Притеречный» совхозий жа лаладераша.

ВОРХI БЕТТА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

«Ханал 10 ди хьалха кхоачашьяьй «Котлоочистка» завода Росговски участка Грозненски филиала коллективо ворхI бетта план.

Дукха балхаш даьд цо № 2 йолча ТЭЦе, № 3 йолча электростанце, гортеплосете.

Тха коллектива маякаш ба яьш цIендераш А. Неприн, Э. Григорьев, А. Горский, Д. Путятин, — йоах филиала кулгалхочо Г. А. Корнева.

Х. СУРУДЖАНЦ.

ДОТТАГIАЛ ЧIОАГIДЕННАД

Хоза йийкха ди дера. Из шин тайпара белгала ди дар Октябрьски революце орден лелаеча «Красный молот» завода коллективо шефал деча «Загорский» совхоза къахьегамхошта. Ханнахьа, ца лойташ ялат толамца чуийца даккхарах дола къахьегама ди дIадоладеш бар уж. Шоаш шефал деча боахама къахьегамхоща даьха толамаш шоаш даьхача санна хеташ дог гIоздаьнна бар «Красный Молот» завода болхлой. ЧIоагI а луш дегIаухаш латт машинашъераштен юрта боахама къахьегамхоштен юкъера доттагIал. ХIара шера «Загорский» совхоза къахьегамхоша ялат чуэцача хана царна новкъостал ду машинашъераша, технически дехкараш кхоачашдеча а эшаш дола гIо ду.

Хиланза даргдоаца хIама я хинна дIаэттад ялат чуэцача заводера агитбригадаш ухилга. Массаза санна цу дийнахьа шоай шефаш безаме дог гIоздаьнна тIанйшар юрта боахама къахьегамхоша. Хьувкъама цIей хьаделлара йола хьатIаотта юкедисар массехк сахьат мара дацар, цу гIулакха дола тIеххьара кхоачамаш деш да. Совхоза парткома секретара Дурдиев Ахьмад Адамовича кабинете гулбенна дукха нах ба. Каст - каста телефон тох, ялат чуэцача котало яьккхараш бовзийташ хоам бу. Тха агитбригадера художникаш Воробьев Евгенийи Горшков Игори гойтара агитаци кийчъе болабелар. ХIаьта агитбригаде дакъа лоацаш бараш ЦIеча уголоке а баха репетици еш бар шоаш оттаде дезача концерта.

— Совхоза керттера лостам, аьлар Ахьмад Адамовича, хьайбай боахам ба. Паччахьалкхен планагIа ах шера дохка дезаш дар 350 тонн долча, дехкад 389 тонн. Совхоза пайда бара 350 килограммага кхаччалца дола шинараши сиргIаш кхаба а кхоабаш паччахьалкхенна дулха дIател. Хьайбаш кхоабача къаьстта дика толамаш доахаш хиларца белгалъяьнна я Сигаури Идриса, Батукаев Iумара, Сайдулаев Султана кужалдеш йола бригадаш. НормагIа дийнахьи буси хIара бежана тIаккхетийта дезаш дола дулх 330 грамм йолча, цар тIаккхетийташ дар 350 граммагара 450 граммага кхоачаш да.

Йокъал латтача уллаш хиларца дувзаденна «Загорский» совхоз эггара хьалхарчарца ялат чуэца йолаелар. ДIадахача шера санна укх шера а йокъал лаьттай цига. Хьахинна ялат ца лойташ чуийца даккхара хьинар кхо ца деш къахьийгар механизатораша. Доккха новкъостал дир ялат чуэцача школа дешархоша а. Комсомолец Зайпулаев Руслан шоллагIча сезонагIа комбайнералла болх беш ва, укх шера школа йисте а яьккха совхоза стипенди тергдолаш юрта боахама институте вохийташ ва из.

ХIана совхозе довкъар кийчдеш, силос йоллаш ба къахьегамхой. Совхоза кулгалхошца цхьана кхашкарча стане йола тха агитбригада, цига хургда ялат чуийца далара хетадаь хьувкъама цIей. Совхоза механизатораша даьхаз къахьегама толамаш белгалдоахаш, царна дег тIара доагIача дIайхача дешашца ловцаш доахаш къамьлаш дир совхоза парткома секретара Ахьмад Адамовича, совхоза директора Музаев Iоакъаб Мовладовича. Ялат чуэцача башха - дика толамаш даьхача механизаторашта деза совгIаташ делар. Царна деза совгIа совхоза механизатораш парткома член Сайсуев Мовлад, Хавхаров Шамхан, Зайпулаев Iадлан, Исламов Лом-Iаьла, Сокаев Къоасам, кхы дукха бараш. Веррига а совгIат деннар ткъо совгIа саг вар.

«Чоалхане йоацача мехкаьтта оборудованегара паччахьалкхен дикал Знак йолча бурови насосашкен фонтанни арматураген кхаччалца» яха Октябрьски революце орден лелаеча «Красный Молот» завода 80 шу дузача денна хетаь йола лекци йийшар совхоаз къахьегамхошта завода керттерча технолога отдела инженера Патарая Лилияс. Завода самодеятельни артисташа концерт делар механизаторашта. Машинашъераша дукха новкъостал ду механизаторашта. Производственни гIулакхашта тIехьа лоаттадаь ца Iеш массе а тайпа мероприятеш чакхйохача бувзамаш лоаттабу цар. ЦIейщ йолча хана, къахьегача новкъостал деш массаза цхьана хул шефаш.

В. ДОРОШЕВ,
«Красный молот» завода № 12 йолча цеха слесарь.

«Молдаве юрта боахам» яха журнал Молдавски ССР колхозий Совета орган я. Цун оагIош тIа дувц боахам лелабара кердача методех, колхозашта юкъера кооперацe толамех, социалистически яхье хьалха латтарех, цар къахьегама коталонех.

СУРТА ТIА: журнала редколлеге член Молдавски ССР колхозий Совета председателa заместитель К. Епифанови (аьрдехьа) журнала бехктокхаме секретарь Е. Димитриенкой аргIанарча номера план ювцаш ба.

А. СЕМЕХИНА сурт.
ТАСС фотохроника.

ДIАХО— КХЫ ДИКАГIА

Доккхий а бехктокхаме а дехкараш да укх пятилетке тха завода коллектива хьалхашка латтараш. Уж кхоачашдара берригa низ тIа а бахийта къахьегаш да тхо. Цудухьа эсала дац баьча балхах хьахиннар.

Иштта пятилетка хьалхарча шера ялх бетта план хаьал хьалха кхоачашъяьй заводо. Цу даькъе продукци маьхала яккхара план 108 процент кхоачашъяьй. ЛийрхIачул совгIа маьхала яьккха продукци 58 эзар сомата дIакхаьчар. ХIаьта къахьегама овсарле лакхъяра план юкъера дIалаьрхIача 105,7 процент я. Соаккарча шераца цу ханаца нийсйича из лакхъеннай 18,1 процент. Бедал материалаш кхом беш дIаахийтарах, продукци планал совгIа маьхала яккхарах лийрхIачул совгIа 50 эзар сом пайда хиннаб завода.

Сона къаьстта дика хет коллектива толамашта юкъе тха литейно - прессови цеха лакъа хилар. Аьлча кхоачам ба завода карара кара тела ЦIе байракх укх шера тхога йолгеи из кхычарга дIаяла тхо лаьрхIа доацилгеи.

Барт болаш коллектив я тха яр. Укхаза цхьана хьаьнала къахьегаш ба гIалгIай, эрсий, татараш, украинцаш, кхыбараш.

ЦIи хеза саг я штамповщица йола республика Лакхехьарча Совета депутат Дахкильгова Лемка. Укхаза дIаболабаьб цо ший къахьегама никъ. Юххьанца из ученица хиннай. Чоалхане машинаш, прессови оборудовани караерзаяра чIоагIа тIаккхувш яр Лемка. Цудухьа шерагара шерага ший говзал лакхъеш хьаера из. ХIаьта хIанз цехе эггара хьалха штамповка е йолаеннай из шолха изоляци йолча электросверлилкай шестернешта. Дийнахьа 150 оатхал хьае езача цо хьаю 200 — 250.

ТIехдика производственница хинна ца Iеш Дахкильгова хьинаре общественница а я. Каст - каста го йиш я из цехерча болхлошца беседаш чакхйоахаш, пенгазет арахецача дакъа лоацаш. Дукха да цун депутатски декхараш а. Ший харжархой хьашташ диза кхоачашдара цIаккха низ а хьинар а кходац цо.

Иштта дукха ха я укхаза Борова Дугурхана бохл бу а. Из хьайоагIа халданза ший денна нормаш тIехкхоачашъеш. ХIаьта тха цехерча литейщика Махлоев Мухарбика цIи Назрановски районе йиза ца Iеш республике а йовзаш я. Массаза а ший балха говзал лакхъе гIерташ, творчески уйла балха юкъеккхуьаш волча Мухарбика караерзаяьй массехк смежни професса. Из къонача болхлошта хьехам телар, цар вокхагIвола новкъост ва. Союзни Министерстве гIолла литейщикашта юкъерча конкурсе хьалхле яьккхай цо. Болх дика барах Махлоевна деннад паччахьалкхен доккха совгIат — Къахьегама ЦIеча Байракха орден.

Цхьаннахьа а болх банза кхувш воагIаш зIамига саг вар Сагов Урусхан литейно-прессови цехе балха воагIаш. Укхаза байзар цун къахьегама чам, балха шаьрвала гонахьарча новкъосташа гIо дир. Цудухьа хIанз геттара овсаре къахьег цо. Урусхана хIара дийнахьа ший балха нормаш 40 — 50 процент тIехкхоачашъю. ИйслагIча пятилетка шерашка яьржача социалистически яхье толаме къахьегарах цунна еннай ВЛКСМ ЦК дошо знач.

Иштта тха коллектив гIадъюгаш хIама хилар дукха ха йоацаш штамповщицана Оздоева Тамарена «За трудовую доблесть» яха медаль ялар а.

Металл, кхыйола материалаш кхом беш дIаахийтара йола планови заданеш лакхлуш йоагIа. Царех лоархIавала атта дац. Цхьабакъла даьча тохкамаша тешаву маькара болх бара гIо дергдола чура торонаш коллективага йолаш хиларах.

ХьалхагIа цехе дукха уйла яцар электросверлильни машинай конаш хила ма-дезза чIоагIа а хургдолаш, царга дIададаш дола латунь санна дола махбола металл кIезигагIа дIаахийтара. Цхьабакъда наладчик волча Омархаджиев Фахруддина кердадар юкъедоаладир цу гIулакха. Электросверлилкай конний кеп цо хийцачул тIехьагIа уж чIоагIагIа а хиннай уж хьадарга металл кIезигагIа дIа а дода. Дуккьал цунах шера 13 эзар сом пайда хиннаб.

Иштта хьалхагIа аллюминий доала а деш тайп - тайпара оатхалаш хьаеча цу махболча металла 10 — 12 тонн зехьа довр. Из кходара тIехь къовсам дIаболабир цеха болхлоша. Махлоев Мухарбикен Гизатуллин Мубаракшен вIашагIъеллар толашагIйолча опыта школа. Цо торо елар литейщикий квалификаци лакхъе а цунца цхьана металл кходе болхлой Iома бе а.

Я. ХАМХОЕВА,
ГI. Ахриева цIерагIча «Электроинструмент» завода литейно - прессови цеха начальника заместитель.

Дикала пятилеткана—болхлочун тешам

ПРОДУКЦИ ДИКАГIА ХИЛИЙТАРА

Арахецача продукце дикалга хьожаш хиннача практико хьахьокхаш ма-хиллара метрологически служба ший декхараш цIена кхоачашдеча моллагIча предприяте арахеца продукци а дика я, хIаьта из служба эсала йолча е вIалла йоацача геттара эсала я арахеца продукци. ХIанз вай республикерча моллагIча йоккхача предприяте итт эзарнегара 30 эзарнега кхаччалца оатхалашта, узлашта, технологически процессашта тIахьожам лоаттабара йола прибораш, шаблонаш, кхыйола дустама средстваш я. Цу чоалханерча бустам беш болча боахама эш квалифицированни тIахьожам, из кхоачашбу цу служба.

Цу даькъе дукха болх бу СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически завода метрологически служба болхлоша. Цар шоай болх кхетамца вIаштIехьбаккхарах торо хилийтай заводе ерригa арахецача продукцех 77 процент яр лакхерча категорех хилийта. Цу предприяте метрологически служба керттера лостам ба тIахьожамен автоматикан хIанзарча средствай ларда тIа геттара нийса бустам белгаIалашдар. Из декхар кхоачашдара тIаерзаяь я служба ерригa подразделенеш, цар болх байт, ремонт ю, тIахьожам лоаттабу бустама техникана, автоматически регулировка яра йола керда схемаш юкъекхухь, тIахьожамен автоматикан средстваша болх миштa бу хьеж.

Хадданза эрга а йоахаш дегIаухача производства дIадех метрологически службагара автоматически управлени яра йола хIанзара схемаш юкъейоалаелга. Предприяте инженераша «Ювмонтажавтоматика» треста Ростовски пусконаладочни управлене болхлошца цхьана толамца производствана юкъейоалайир керттерча технологически процессашта автоматически регулировани яра йола схемаш. Поточни хромотографаш тохаш фенолиацетони деча производства концентрированни пропан-пропиленови фракцеш хьаеча цеха балха юкъейоалайир из духхьашха. Из схема юкъейоалаяр бахьан долаш алкилированецеха дIалуш йола пропанпиленови фракцеш дуккха дикагIа хилийтай, кIезигйир зехьа йовш хинна Iи, шозлагIа пайда эцаш дола хий, цеха коллективо беча балха кхыдола хьокхамаш тоадир. Лакхе белгальяьккха система производствана юкъейоалаярах шера паччахьалкхенна хула пайда 32 эзар сом да.

Кхыча служба, отделений хьаштаца ший болх айхха бувза а бувзаш метрологаша толамца чакхдоах шоашта хьалхашка латта декхараш. Масала, электроцеха болхлошца цхьана цар шо-шоай планови болх а лоархIаш реконструкци йир полиэтилена производствана, грануляторашта автоматгизаци яра дукха балхаш дир. Из бахьан долаш полиэтилена грануляци еча цеха производственни мошность дикка лакхъелар.

Кхерамзлен техника отдела болхлоша цхьана производствана юкъейоалаьй цар «Кобра-3М» яха машинаш экзаменатораш, цо торо хулийт хIара шера кхерамзлен техника бокъонаш, технологически регламентага хьежаш йоаеш йола балха ха дикка кIезигье.

Технически прогресс яра керттердар да технологически процессана автоматически управлени яра йолча схемашкара бустама техника нийса хьа а хержа цох пайда ийбе болабар, хIанзарча хано дIа мадеххара йола бустама средстваши методаши производствана юкъеккхахьар. Химзаводе хадданза кердайоах приборий парк.

ХIара шер-шера дикала лакхерча категорех продукци арахецара цIаьхха а юха еча аттестаце чIоагIъю метрологически служба дисциплина. Цун болх дика вIаштIехьбаьккха хиларах метрологашта цхьаккха замечани е йиш йолаш хилац продукцена дикала Знак хьожаейтара еш йола аттестаци. Цу гIулакхо кхы а дукхагIа дIадех метрологашкара. Бустама техникага нийса болх байтара, цунна еш йола ремонт дикагIа хилийтара тIагIертта къовсам лоаттабу цар.

Метрологически служба болх беш я ведомственни тIахьожам лоаттабара группа, цо метрологически ревизи ю болх беш йолча тIахьожамен автоматикан средствашта.

ЧIоагIа йоакхо ю предприятешка бувзама средствашта еш йола ремонт тешаме хилийтара. Ерригача бустама техникана ремонт е еза график увттаю, из чIоагIъю предприяте керттерча инженера стандарташтен бустама техникана паччахьалкхен тIахьожам лоаттабеча Нохч-ГIалгIай лабораторе коллективаца дага а ваьле.

Бустам средствaех 98 процент яраштa ремонт ю ведомственни база коллективо, хIаьта 2 процент яраштa ремонт ю специализированни предприятешка.

Ведомственни база коллективана йоккхий бокъонаш ялarах приборашка хьожача а царна ремонт еча а дIайохийта балха ха кIезигье торо хиннай, цун чотах лакхъяьй приборех пайда эцара коэффициент, кIезигъяьй резервни фонд, тайп-тайпарча организацеша деш дола зенаш а кIезигдаьд.

Бустама техника средствашта ремонт яра мел эшаш дар долаш да метрологически службага. Хьалъяьй шозза вIаштIара яь здани, цу чу я лабораторешь, мастерскеш, токарни парк, кхачан блок, кхыдола боахамаш. Метрологически служба хIанз низ кхоач кхычар новкъостал ца эшаш запасни оатхалаш хьаяра дола лоархIаме дешаш къестаде, уж дешаш къестаделга эггара халагIа дола гIулакх лоархI кхыча ремонтни организацешка.

Метрологически служба коллективо кийчду дерригача приборашта эша церош, юха метта уттаю еха электродвигателаш, кхыйола оборудовани.

1974 шера деиз дукккача приборашна (мосташа, потенциометраша, кхыча приборашна) шоззза дукха болх бу [illegible]. Хьалха хIара болра профилактически ремонт еш хиннача шин шера цкъа мара яц хIанз ремонт. Цо торо хулийт къахьегама ресурсех кхы а дикагIа декхараш кхоачашдеча пайда эца. Ремонт ечара мукъабаьнна болхлой приборашa беча балхага хьажа бахийтаб, хIаьта царех цхьабараш хьожабаьб тIа-тIа дукхагIа хулаш латтача приборий паркана ремонт е.

Метрологически служба кхетамца вIаштIехьбаьккхаб ший болх, цо вIаштIехьдоалийт нагахьа прибор еха болх ца беш сецача цун метта кердаяр сиха дIаоттае, нийсденна сахьат малагIа да хьажа, из нийсдалара бахьан малагIа да тахка. Болх ца беш хIара прибор сецача дефектни карта оттаду цох лаьца. Нагахьа санна из кхоачамбоацар каст-каста нийслуш хуле, прибора ремонт еча хана из бокъонца тахка а тохкаш хьож.

Ремонтни балха оценка луча пхи бальни система юкъейоалаярах боккха пайда баьннаб. Контролерага цкъа дIаелча прибор юха ца ерзаеш дIаяхийтара тIехьа къовсам лоаттабар а чIоагIа пайдане хилар. Заводе иштта болхлой къахьегащ бола дукха шераш да, цхьайолча предприятей метрологически службаша пайда ийбе болабаьб цу завода служба опытах.

Завода метрологически служба дикагIйолча электрослесарашта материальни поощрене фондера премеш тергйола гIулакх а вIаштIехьдаьккхад. Уж а кхы балхаш а заводе чакхдахарах бустама техника средствашта еш йола ремонт дикагIа хул, цудухьа цар тешамегIа болх а бу.

Хьинаре дакъа лаьцад болхлой моттигаш, стендаш, автоматически управлени яра схемаш эргайоахача служба рационализатораща. Цар производствана юкъейоалаьй электродвигателашта, усилителашта, пневмосахьаташта, электроконтактни монометрашта, температура узкопредельни датчикашта, милливольтметрашта, кхычарна обкатка а еш, царга хьажара йола установкаш. ХIара шера производствана юкъейоалаьча рационализаторски предложенеша шера дIалаьрхIача 25—30 эзар сом пайда бу. Уж дерригa балхаш тIадерзадаь да арахеца продукци дунен дикагIйолча стандарташта юкъеяхийтара, бедал, энергосредстваш кхоyара.

ИттлагIча пятилеткагIа СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически завода болхлоша тIаийцача социалистически декхарех кхы а йиъ продукцена дикал Знак хьожаейта лерхI. Декхараш аттачарех дац. Цар метрологически служба коллективагара дIадех дерригa ший низаш оарцагIа а даьха къахьегилга, ритмично болх дIагIоргболаш гIулакх вIаштIехьдоаккхилга. Цу гIулакха мел эша хьалаш долаш да, шеко яц метрологаш цу декхарех лоархIабергхилар.

И. МАЙТАК,
стандартийн бустама техникан госнадзора Нохч-ГIалгIай лабораторе вокхагIвола инженер.

КХОАНА—СССР ТIЕМА-ФОРДА ФЛОТА ДИ

Краснознаменни къилбаседера флот. ТIемахой - североморцаш сийленца шоай вахта дIахьош ба. Даьхено дIаденнад царга шоайла дикагIа кхы доаца кемаш, вай хана эггара кердагIа дола герз. Даьхено шоай еча йоаккхонои шоаех беннача тешамои дегаш айдаь болаш КПСС XXV съезда решенеш кхоачаш а еш морякаша бIубенна деш, дика дIахьу гIулакх, доагIача, тайпара шоай тIемахой декхар кхоачашде кийча ба.

Сурта тIа: ВМФ отличникаш бола североморцаш. Аьрдехьара аьттехьа — 2 статьяй старшина Калинин Владимир, матрос Кротов Сергей, вокхагIвола матрос Смирнов Валерий.

ТАСС фотохроника.

СОВЕТИЙ МЕХКА ФОРДА ТIАРА ХА

Вай мехка 25 июле ТIема-Форда Флота Ди белгалдоаккхаш хиларца дувзаденна АПН корреспондент СССР ТIема - Форда Флота Главнокомандующе заместитель адмирал Григорий БОНДАРЕНКО волча а ваха, массехк хаттара жоп лулга дийхад цунгара.

— Миштa духтIавоаккхалургвар Хьога хаIнзарча советски ТIема-Форда-Флота?

— Таханарча ший боарамга кхоачача юкъа доккхий хувцамаш хиннад советски ТIема-Форда Флота. 1917 шера Октябрьски революци яьнна лукха ха яладехьа дунен тIа эггара хьалхара социалистически паччахьалкхе лораяра вIашагIъелла хинна ТIема-Форда Флот тахан вай деношка а тIехьа из шин лоархIам боабанза я.

Фашистски Германи тийшача балхагIа вай мехках латача хана оидо низ болаш яр советски флот, цо доккха дакъа лаьцар гитлеровски Германии милитаристски Японии эша а яь котало йоаккхача.

Дунен шоллагIа тIом чакхбаьнна дукха ха ялалехьа СССР-ца моастагIал дола позици лаьцар империалистически реакце, «шийла тIом» оалаш бар юкъе а баьккха. ДоккхагIдолча капиталистически мехкаша сихдаь герзаш Iоадора, агрессивни тIема блокаш вIашагIъехкар, кердагIча техникацен герзацен кийчдора шоай эскараши флоташи. Цу хьалашка, тайп - тайпара общественни строяш йола паччахьалкхеваш машаре яхара политикана тешамэ а йолаш, мехка оборонни низ, цун Герзашцарча Низий тIема низ чIрагIбара йоакхо яиза ялназар Коммунистически партии Советски правительствон. Советски Союзо, хIанзарчул тайпара флот хьа а яь, океане хьожайир из шин паччахьалкхен хьашташ Iалацьдара, шерачя океански аренашкара тIабоагIача кхерамах социалистически содружества дерригa мехкаш тешшаме лорадара.

Массазарча хи тIа гIолла лелача артиллерийски кемашта хи кIал гIолла лелача дизельни лодкашта, поршневи авиацена меттел хаIнзарча советски ТIема - Форда Флоте даьхкад тайп - тайпарча тIема гIулакхашта лаьрхIа кемаши самолеташи. Низ болча энергетически установкаша, ракетно-ядерни герзо, радиоэлектронни средстваша дукха а толашагIа хилийтай флот. МоллагIа декхараш кхоачашдулургдолаш йола океански, ракетно-ядерни хи кIал гIолле лелеи авиационнии флот а хинна дIаэттай из.

— Советски ТIема - Форда Флот Дунен океане гIолла нек деш лел аьлар Iа. Советски ТIема кемаш гаьнна дIа-юха ахара маIан дувцалургдацар Хьога?

— Гаьнара наькъаш — советски тIема морякаша тIема говзал Iомаяра тIехдика школа. Шоай базашкара йIаьххача хана араьяьнача кемайн хи кIалгIолла лелача лодкайн экипажашта океане каст - каста нийслу цIаьхха оарцагIъяла, сабари денали, хIаьта цкъаза вала везе а кийча хила езаш дола хьал. Цу дерригача хIамаша морякий денал чIоагIлу, хаоттам миччa бесса бале а, моллагIча климатически хьалашка тIема декхараш кхоачашде кийча хургболаш Iомабу уж.

Советски ТIема - Форда Флота кемаш дунен океане гIолла лел массе а къоабалъяь тIаийцача форд мукъа хилара принципа ларда тIа. Из принцип чIоагIъяьй 1958 шерарча Женевски конвенце шоллагIча статья тIа.

1973 шера декабре дениз болх бе йолаеннай форда тIарча бокъонех йола ООН III Конференци. Вай мехко дакъа лаьцад цу конференце йиъ а сессе балхаца. ХIанз, цун пхелагIа сесси хилале хьалхагIа, кердача конвенце проект кийчъяьй, хIаьта цу тIа белгалъяьхай дунен халкъашта юкъерча хIанзарча бокъон ерригa керттера принципаш, цу даькъе паргIатача форда тIа гIолла лела дерригача кемашта, цу даькъе тIема кемашта а мукъа луш йола принцип.

Нагахьа санна советски тIема кемаш лелача районашкарча тIема - политически хьалах лаьца дийцача, белгалдаккханза даргдац, укх тIеххьарча шерашка массе метте дунен халкъашта юкъера климат кIаьдъяларца дувзаденна из дукхагIа аьттув болаш хинна хилар. Океанашкара хьал тоадалар — советскии американски оагIоша дукха переговораш ярахи форда тIа довнаш ца дувлийтара хьакъехьа соглашени ярахи хьахинпар.

СССР ТIема - Форда Флот Дунен океана аренашка нек деш лелаш яьккхача хана океанаца оагIув болаш дадача дукккача мехкий халкъашка йиш хиннай Советски паччахьалкхе машар безаш хиларах шоай дог тешаде. Вай ТIема-Форда Флота байракх тIаягIача цIаккха а цхьаннена а кхерам тIатувсац, цхьанна а мехка кемаша шоай цизаца чурча гIулакхашта юкъе гIертац, вай хинна а яц, я а яц цар территорeш тIа тIема базаш.

— Дувцал, боккъала а, малагIа хувцамаш хиннад флота личин составе, миштав из — таханара советски тIема моряк?

— Советски ТIема - Форда Флота низи чIоагIали толашагIа йолча тIема техниках лаьтта ца Iеш, хьалхалаттача марксистско - ленински теореца кийчъяьча, шоай социалистически Даьхенна, шоай халкъа боарам боацаш мутIахьа йолча квалифицированни кадрех а, шоай гIулакха говзанчех латт.

ХIанззарча хьалашка командни состава, эпсараштен адмиралаштен ха дезараш Iалаьмате доккхий хIамаш да. Герза, чоалханеча техника хIанзарча тайпаш юкъекхувлаш хиларо тIа-тIа шаьрагIа хьахьокх царех толаме пайда эцара эпсараштен адмиралаштен инженера знанеш а хIаьта матросаштен старшинаштен — техника классни специалиста боарамера знанеш а эшаш хилар. ТIема - Форда Флота кадраш кийчъяра процесс уж дерригa дешаш теркал а деш вIаштIехьйоах.

ДукхагIболча Флота эпсарий лакхера образовани я. 30-гIа шераш долалуш Флота ерригача командни училищаех командно - инженерни училищаш йир. Инженерни кийчо яь болча цу тайпара училищаш йистеяьхарех латт хIанз ТIема-Форда Флота ахенел совгIа йола эпсарий корпус.

Дикка лакхбеннаб хана гIулакх де боагIача морякий знанеш, боарам а. ХIанз 90 процент гаргга бола матросаши старшинаши юкъерен юкъератехнически образовани йолаш ба. Цо йиш хулийт царга лоацаца хана хIанзарча техника караерзае, тIемахой коллективе сиха шоай моттиг хьалаха. 90 процент совгIа йола флота личин состав классни специалистех латт.

— Доазол дехьарча мехкий халкъашца доккхий бувзамаш да советски тIема моряки. ДегIа мишта уж уж, цар хьадда белгалонаш малагIаш да?

— СССР ТеIма - Форда Флот океански аренашка гIолла лела йолаялара советски тIема кемаш каст-каста ух кхыча мехкий порташка. Алхха укх тIеххьарча шера 50 паччахьалкхен 82 порте хиннад уж. Бердаш тIа дIатIабийннаб эзараш матросаш, старшинаш, эпсараш.

Къаьсттача кемаш кIалхара доахача экспедицеарча советски тIема морякаша Бангладеш Республикана новкъостал дир Читтагонг яха порт цIенъяра. Фегара температура 45 градус йIайхеи нийслуш йола тIунал 100 процентага кхоачаши долча Iалаьмате халача тропически хьалашка цар хилара хьадаьккхад деха бухлаха хинна 20 совгIа кема, эзар квадратни миль совгIа йола моттиг минаех IоцIенъяьй. Специалисташа яхачох, из болх укх тIеххьарча 20 шера дунен тIа даьча балхел эггара боккхагIа ба.

(АПН).

Московски электровакуумни приборий производственни объединене ханал хьалха производственни планаш кхоачашъяра шерра социалистически яхь йоаржаяьй. Цехашкен участкашкен шоайла яхь лелаю 235 бригадо. «Коммунистически хьисапе къахьега» — иштта девиз я яхь лелаеча коллективай. Предприяте хьахиннаб укх тайпара болам: «КIира цхьан сахьата болх бе экономи яьча материалий чотах».

Предприяте хан-ханнахьа «ДикагIвола къона болхло», «ДикагIвола мастер», «ДикагIвола технолог» яха цIераш яхара яхьаш чакхйоах.

ИттлагIча пятилетка хьалхарча шера къахьегама вахта дика дIахьу МЭЛЗ коллективо.

Радиолампай цехе, масала, августеи сентябреи чотах болх бу дуккхача монтажницаша. Шу доладелча дена программал тIех дукха продукци арахийцай цар.

СУРТА ТIА: Гурьянова Валентина бригадир йолча радиолампаш еча цеха монтажни участок. Цун болхлой коллектив цехе дикагIчарех цаI я.

ТАСС фотохроника.

Кхоана — торговле болхлочун Ди

ДИКАГIА ГIУЛАКХ ДЕРГДА НАХА

Вай парте XXV съезда решенеша дегаш гIоздаьхна а болаш, «ХIара балха денна — дикала Знак», «Советски сага гIулакх тIехдика дергхиларах тешам лу оаха» яхача девизашца социалистически яхь а йоаржаяь, керда къахьегама толамаш я доахаш накъаболх тахан вай республика общественни кхачан болхлой шоай традиционни цIейна.

Общественни кхачан рознични товарооборота хьалхарча ах шера план 101 процент кхоачашъяьй, соахка цу хана хиначунца нийсйича товарооборота объем йоккхагIа хиннай.

Общественни кхачан оборота юкъе шоаш хьаяь обеда юзи кхыйолеи продукци дуккагIа ехкай.

Хьалхарча ах шера план республике 103 процент кхоачашъяьй, цу даькъе Госторговле гIолла 102 процент. Соахкарча хьалхарча ах шерца нийсйича шоай продукци республика бIарчча хьаийцача 6,3 процент дукхагIа хиннай, цу даькъе Госторговле — 6,1 процент.

ДIадахача ах шера чIоагIа болх баьб общественни кхачан предприятешеи организацешеи децентрализованни наькъагIа доагIа продовольственни товараш товарооборота дукхагIа юкъеозара.

Кхачанна лаьрхIа нийца ерригa юртбоахама продукташ 605 эзар сома маьха е соахка цу ханналца нийцарел 4,2-за дукхагIа я.

Укх шера хьалхарча 6 бетта общественни кхачан предприятеш дуккха а дукхагIа хиннай Хьайийллай керда дика кийчъяь столовеш: Іоха 150 моттиг йолаш Мичурина цIерагIча посёлкерча ПТУ-3, Іоха 100 моттиг йолаш Аргунски КПД заводера столови, Іоха 50 моттиг йолаш техснаба Карабулакски отделенера столови, 164 сага моттиг йолаш Іохайна хIама даэ цIагIа даа обедаш дIахецеи 6 буфет хьайийллай промышленни предприятешка, кулинаре 2-ча разряда тика хьайийллай «Малгобекнефть» НГДУ.

Общественни кхачан предприятешка шерра пайда эц гIулакх дара прогрессивни формах. Наха самообслуживани хулийтилга, ма-дарра аьлча, чакхдаькха даьннад, дукхагIа йола предприятеш расчет тIехьагIа а ергйолаш наха шошоашта гIулакх деш я.

Городерча предприятеех 50 совгIа ярaш дулхен чкъаьрийн ахфабрикаташца болх беш я, хIаьта цо повкъостал ду кхача кийчбеча хана санитарно-технически хьалаш тоадара, цул дикал лакхъяра. Столовеша 10 процент чухьнахьарча маьхах цIадахьа обедаш дIахец, бахача нахага ахфабрикаташи шошоаш кийчъяь кулинарни хIамаши йохк.

Шоай цIейна накъаяха кийчлуш йолча столовеша, кафеша, ресторанаша, общественни кхачан кхыча предприятеша социалистически яхь кхы а хьинарегIа йоаржаяьй товарооборотеи, шоай продукци хьаяреи план а социалистически декхараш а ханал хьалха кхоачашдар дукхa лелаю социалистически яхь.

Хьалхарча ах шера организаторски кхетамен болх дика вIаштIехьбаккхар бахьан долаш эггара дикагIа толамаш даьхад Гудермеса станцерча дорресторана коллективо (директор нов. Гезелиев, месткома председатель нов. Гриценко), столовей, кафей, ресторанийн трестерча № 1 йолча столове (директор нов. Арсамбиев), № 23 йолча столове (директор нов. Багромян), № 5 йолча кафе (директор нов. Тангиева) коллективаша, ОГНХЗ ОРС-а № 2 йолча столове (заведующи нов. Пугиев), «Октябрьнефть» НГДУ ОРС-а столове (заведующи нов. Фомин) коллективаша, машиннаькъа ресторана коллективо (производства заведующи нов. Головенко), «Чечингушводстроя» ОРС-а № 1 йолча столове коллективо (производства заведующи нов. Чернышева), дукххача кхычар.

Цу предприятешка товарооборотеи шоай продукци арахецареи план тIеххкоачашъяьй, кийчду даа хIама тоаделлад, бе-бе даа хIамаш дукхагIа хиннад, гIулакх дара культура лакхъеннай.

Цхьабакъда цхьайолча предприятеша кхоачашъяьнц план я социалистически декхараш а, уж тIехьаюсарех я.

Общественни кхачан предприятешка кIезига бац опыт йола, квалифицированни, шоай хьиналча къахьегамца, наха малагIа фу тов харца шоай гIулакха бокъонца бола говзанчаш шоаш хилар хьахьекха болхлой. Царна юкъе: Блинова — столовей, кафей, ресторанийн треста РТС столове производства заведующи, Точиева — фабрика-кухне кондитер, Лалаев — «Чайка» яхача ресторана кладовщик, Альбукаева — столовей, кафей, ресторанийн треста № 1 йолча столове кухнера болхло, Ляшенко — «Старогрознефть» НГДУ ОРС-а повар, Леминова — «Сунжанефть» НГДУ ОРС-а № 1 йолча столове кондитер, Селезнева — «Октябрьнефть» НГДУ ОРС-а № 1 йолча столове шеф-повар, Грозерча станце дорресторана продавецаш — Куравлева, Алаева Зураи, дуккха кхыбараш.

Цунца цхьана, кулинарни продукци, ахфабрикаташ, кондитерски хIамаш хьаелгеи маьхала йоахилгеи вIаштIехьдаккхара беча балха тIа хIанз а кхоачамбоацараш да. Цхьайолча коллективашка кIезига юкъеккхуьх керда технологически процессаш, гIулакх дара толашагIа йола формаш. Цхьайолча предприятешка даа хIама цIахецача лерттIа тIахьожам лоаттабац, наьха хьаштташкеи чамагеи хьежжа хилийта хьажац даар. Цхьаболча болхлошна торговле правилаш телхаю.

Общественни кхачан болхлошта керттера декхар — даар дикагIа хулийтилга. Из декхар лерттIа кхоачашдича йиш хургья болхлошта, гIулаккхерча наха, студенташта, школьникашта деш дола гIулакхаш овлангара дённ тоаде.

Ховш да, делкъийга хIама дуача хана кхоьчча минуташа дика салаIа, дог айденна хила нахага йиш хулийтилга, тIаккха цунах а цхьаькха пайда боал: торо хул къахьегама овсарле лакхъе, заводийи фабрикайи, гIишлоний а вай республикерча ерригача юртбоахама объектай а коллективаша планови заданеш толаме кхоачашъяра.

ХIара столове, кафе, ресторане безамеи царгIатеи хьал хилийта деза хIама даа ухараштa царга чам болеи хьашт долеи даар эца йиш хиларал совгIа, салаIа а йиш хургйолаш.

ХIара болхло машинехи механизмехи пайда дикагIа эца, производствера къахьегам дикагIа вIаштIехьбаккха гIертаргволаш дIаоттаде деза гIулакх. ХIаране балха дикалах, бехктокхамах тийша да иттлагIча пятилетка заданеш — общественни кхачан предприятеша толаме кхоачашъелга.

Цунца цхьана, болхамий кулгалхой а декхаройла ба общественни кхачан болхлой къахьегама хьалаш тоадара йоакхо е.

М. ТОРШХОЕВ,
Нохч - ГIалгIай АССР общественни кхачан управлене начальник.

Тикача масса хана лостам ба, эцархой безам тIаозаргболаш доагI-доагIача товараш дIанийсдаь да, продавецаш безаме, Іимерза ба, моллагIча хаттара луш дола жоп эзделаця я эцархо дикагIа дIакхетаргволаш а тел. Цу тайпара сурт го йиш я город Грозперча горпромторга № 32 йолча тика чу ваьлча.

Тика коллективо товарооборота ялх бетта план тIеххкоачашъяьй, «ХIара балха денна — дикала Знак» яхача девизагIа болх беш я. Тика отделашта юкъе дикагIа болх беш я товарооборота ах шера план 112 процент кхоачашъяь йола Дудуков Тимур заведующи вола скобяной товарий отдел. Отдела бригада членаш берригаш кагирхой ба, балхах дика кхеташ ба.

СУРТА ТIА: Т. Дудукови продавец Л. Хайсумовая.

И. ПЛИЕВА сурт.

ДЕРРИГА А ЭЦАРХОЙ ХЬАШТАШ КХОАЧАШДАРА

Беррига советски наха а санна, парте XXV съезда исторически решенеша дог гIоз а даьккха къахьегаш ба Грозненски универмага болхлой. ИттлагIча пятилетка хьалхарча шера задани ханал хьалха йистеяккхара доккхий декхараш тIа а нийца, уж кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржайир шу дIадолалушше а. Финансово-экономически хьокхамаш дикагIа хилийтара шоай деррига кхоачамаши торонаши оарцагIъяьхар.

Универмага хIара болхлочо дакъа лоац коммунистически къахьегама тIехьарча яхьа юкъе. ерригача коллективо къахьег «ХIара балха денна — дикала Знак» яхача девизагIа. универмага «Коммунистически къахьегама коллектив» яха цIи яккхара тIехьа къовсам лоаттабу.

Укх хьалхарча ах шера планагIа 19500 эзар сома маьха товараш дохка дийзача метта 20570 эзар сома маьха товараш дехкар, вешта аьлча план 105.5 процент кхоачашйир.

Планал тIех бахача нахага 120 эзар сома маьха товараш дохка тIанийца социалистически декхараш 1070 эзар сома маьха товараш а дохкаш кхоачашдир. хIаьта кхы тIехьа тIаенна задани лаьрхIача — 713 эзар сома.

Планал тIех 4 эзар сома пайда бе денна дош 101 эзар сома пайда а беш кхоачашдир, царех 41 эзар сом планагIа лаьрхIа йоаца доходаш а йолаш Ийца хIамаш юкъейохка материалаш, тарага дIайолха расходаш, электроэнерги, хий кходар, бахьан долаш, автотранспортахи оборудованехи дикагIа пайда эцарах 44.4 эзар сом кходир. Цул совгIа, товарашка шоаш хьажа эцархошка йиш хилийтар бахьан долаш кходир 5,6 эзар сом, хIаьта тIанийцача декхарех 2 эзар сом мара дацар.

Товарооборота план а бахача наьха хьашташ а кхоачашдар духьа вай республике тоаца товараш мехка кхыча городашка хулача оптови ярмаркашка ий а деш. тIаккхихьад. ТIанийцача декхарех уж 500 эзар сома маьха эца дезача 676.2 эзар сома маьха ийцар. Царех дикка дукха товараш эцархошка дехкад. Цул совгIа, дехкача процент дукхагIа тикага кхоача товараш 239 эзар сома маьха Іалашдир.

Бахача наьха хьашташ кхоачашдара а царна дикагIа культурни гIулакх дара а оптови базашца яьча договорашкеи спецификацешкеи хьежжа дукхала а дикала а ма-доагIа херга фондови товараш Іалашдир торгови отдело.

Универмага складашкеи оптови базашкеи долаш долча товарий кхоачамболаш ассортимент хилийтар ерригача секцешкеи отделашкеи. Универмаге деррига товараш торговле прогрессивни формагIа дохк — эцархо ше дIатIа а ваха шийна деза товар харжа йиш йолаш деррига товараш гучча Іо а даьхка.

«Геттара дика хьадаьл», «Геттара дика дехкад» яхача принципагIа тха коллективо хадданза вIаши дика гIулакхаш леладу Грозненски швейно-производственни объединене коллективаца. Цо йиш хулийт тика чу кхоачача товарий ассортимент шерье а эцархой хьашташ дикагIа кхоачашде а.

Дохкаш дола товараш малаш да эцархошка дикагIа дIахайтара хадданза пайда ийбу рекламахи чурча радиохи, каст-каста кердайоах корашкара витринаш, къаьстта кхоачамхиллал ассортимент йолча товарашца.

Ах шера товараш дохка 7 выставка е лийрхIача 8 яьй, 60 эзар сома пайда а боалаш. Царел совгIа шерра товараш дохкаш ши моттиг яьй, эцархой конференци а еш. Из бахьан долаш 50 эзар сома пайда баьб. Йоах ма-еллинге а кхоалепашта кIали истолаш тIеи товараш дохка доладир, цу балха тIа 8 саг а оттавеш. Советски Эскара дезача Дийнахьа, 23 феврале, Кхалнаьха дунен халкъашта юкъерча дезача Дийнахьа — 8 марта, ЦхьоалагIча мая дезача деношка, Коталои Дийнахьа шеррача ассортиментагIа тайп-тайпара набораш, совгIата ялара эша парфюмери, сувенираш, кхыраш ехкар.

Цу дерригача гIулакхаша доккха гIо дир план тIеххкоачашъяра. ХIаьта планал совгIа 101 эзар сома пайда а бир.

1976 шера хьалхарча квартала товарооборота плани тIанийца социалистически декхараши дика кхоачашдарах универмага коллективана елар РСФСР торговле Министерствеи паччахьалкхен торговле а потребкооперацие а болхлой профсоюза ЦК-ан карара-кара тела Ше байракх а ахчан преми я. Универмаг республикански Сийлен доска тIа яьккхай.

Универмага коллективе коммунистически къахьегама цIи лелаеш 28 секци я, 235 коммунистически къахьегама ударник ва, «ПрофессегIа дикагIвар» аьнна цIи еннай 47 сага.

Къаьстта болх дика беш хьайоагIа пазата тIеханяхьа дувхаду барзкъаш дохка секци (Э. Мальсагова), тIоарска галантери йохка секци (В. Ф. Мостовая), пазаташ йохка секци (Р. А. Хасиева), кхыраш.

Тикашка, секцешка, отделашка хадданза общественни хьажараш даьд, хIаьта иштта конкурсаш а яьй. Масала, 1976 шера апрель бетта хилар дикагIвола продавец, дикагIвола кассир, дикагIвола тIахьожамхо къоаставара йола конкурс. Цига 1, 2, 3 моттигаш яьхараштa диплургдоаца совгIаташи йизаши делар.

Цу тайпарча гIулакхашеи коллективе беча политически кхетам балара балхои доккха новкъостал ду болхлошка дикагIа а пайданегIа а къахьегийтара, лакхлу цар саккхетам, экономически дешар Іомадеш 135 саг ва. ХIаьта кхетам балара болх хадданза бу коллективе.

Универмага директцеи партийни организацеи хадданза йоакхо ю шоай болхлой професси а юкъара образовани а лакхъяра. Вузашка, техникумашка, юкъарча школашка дешаш 25 саг ва.

Шоай дезача денна накъаболхаш доккхий декхараш тIа а нийца, уж кхоачашдир универмага болхлоша. Пятилетка хьалхара шу толамца чакхдаккха уйла йолаш я тха коллектив.

С. АГАРОНОВ,
Грозненски универмага планови отдела начальник.

НАХА БАРКАЛ ОАЛ

Дукха ха йоаццаш Назране хьайийллача универмаге болх беш бараш дукхагIбараш къона мехкарий ба. Наха шоашта эшар хьахаржара гIулакх шерра юкъедоаладаьд универмаге. Укхаза цу кердача тайпара дохк нахата 98,6 процент товараш.

ДIадахача шера дика болх барах Бузуртанова Хьавайна, Торшхоева Райшатана «ИйслагIча пятилетка ударник» яха сийлен знакаш еннай. Дика болх бу Оздоева Любас, Машхоева Лидас, Аушев Махьмад-Гире.

Цу универмаге латтача коллектива юкъе эггара дикагIа болх дIаболабаьб Талдиева Лизас кулгалдеча ювелирни отдело.

— Торговле болх бовзаш эцар со кооперацие балха йоагIаш, бахьдар аьлча, йоккха опыт йолча тика болхлой новкъосталца сиха караерзайир махбара говзал, — йоах Лизас.

Цул тIехьагIа деша яхар продавецийн курсашка. Болх бешше яьккхар кооперативни техникум.

Шийтта шу даьннад цо продавеца болх бу.

ДIадахача шера шин пятилетка цо чакхъяьккхар ноябрь бетта, 127 процента товараш а дехка. Укх шера парте XXV съезд болх бе йолаялалехьа цо социалистически декхараш тIанийца, дар шин бетта йола план съезд болх бе йолаенначa дийнахьа кхоачашъе аьнна. ЦхьоалагIча квартала йола план цо кхоачашйир 18 феврале, диъ бIаь сома продукци дукхагIа а йохкаш.

— Дика къахьегаш я из иттлагIча пятилетке, — дувц райпо председатела заместитела Тумгоев Султана. — 10 пятилетка хьалхарча шера план тIеххкоачашъяьннай Талдиева Лиза, хIанз из къахьегаш я 10 пятилетка шоллагIча шера чотах.

...Дукха нах ух хIара дийнахьа цу универмаге. Вахар цига со а. Гаьннара байра сова цо беш бола болх.

— Тха балха тIа керттерзар ше йийцача хIамана саг раьза хилар да, цудухьа наха дикагIа тоаш дола товар хьахаржара массаза а новкъостал ду оаха, — йоах Лизас.

Из да ше хержа професси езар, наха дика гIулакх дар.

Цига со хиначa хана бIаргадайра сона жалобай книжка. Дукха дар цу тIа дика йоазош. Царех цаI дар... Тхо каст-каста ух Пхьилекъонгий - Юртарча универмаге. Эггара дикагIа хет тхона Лизас тхона гIулакх деча хана. Хоза ела а еле, тхога дикагIдола товар эцийт. Цудухьа оаха дехар ду кулгалхошка цунна баркал ала. Уж бар Евлоева, Антошкиева, иштта яздора откормочни совхозе бахача Ажигов Хаджимурата, Цуров Мурата, Ажигов Умат-Гире, дуккха кхыбараша а.

Иштта болх беш я Назранерча универмаге дикагIйолчарех цаI — продавец Талдиева Іаббаса Лиза. Из да дика болх боввзар, наха фу эшхар, цудухьа оал цунна баркал наха...

А. САГОВ,
тха соб. корр.

Гурахьа ялата йийна культураш чуэцаш кхашка къахьегаш боахкача наьха хьалаш кхоачашдара йоагIа йоакхо ю Ачхой-Мартановски райпо кулгалхоша а коллективо а. Механизатораш, шофераш, кхыбола нах шийлача минеральни а мерзача а хица, магазинашка наггахьа мара эца йиш йоацача товарашца Іалашбеш дукха автолавкаш я кхашка лелаш.

Къаьстта хьинаре болх бу автолавка заведующе Гальмурзаев Лечас. «Самашкинский» совхозе ялат чуэцаш боахка нах тайп-тайпарча товарашца Іалашбеш ва из. Цо шоай хьалаш кхоачашдарах геттара раьза ба цу совхозера механизатораш а кулгалхой а. ЛаьрхIа йолча хана хьавогIа из кхай тIа. Массе хана хул Лечайга механизаторий, шоферий, кхыча наха дукхагIа теркам тIаоза товараш.

СУРТА ТIА: делкъийга хIама яра «Самашкинский» совхоза механизатораша шоай агрегаташ совцаьяча хана мах беш ва Ачхой-Мартановски райпо автолавка заведующи Гальмурзаев Леча.

И. ПЛИЕВА сурт.

КОММУНИСТ ЯХАЧА ЦIЕРО ДЕКХАРИЙЛА ВУ

Чакхдаьннача балха ден итогаш ю сарахьа Сунженски района Кирова цIерагIча колхозе механизированни отряда начальника, учетчика, партийни группа членаша. Цигача хьокхамий доска тIа дIаязду хьокхамаш, къахьегама листок арахец, хIаьта хьалхалаттарий сийна — «Молни». Долла хIама шоллагIча дийнахьа Іуйрийна ялаташ чуэцаш болча наха яхь мишта лел, хьалха ваьннар малав, тIехьависар малав ховргдолаш вIаштIехьдоаккх. Чакхдаьннача дийнахьарча итогех лоацца салоIача сахьаташка е укх шера шортта ухача йоачаш йолча деношка пайда эц агитатораша.

Социалистически яхь хьалъийраш коммунисташ ба, цар тел къахьегаме хьожхам. Хьалхара моттигаш яха массаза вIаштIехьа ца доале а, цхьабакъда цу гIулакхаца чIоагIа безам болаш, ялаташ сихеи дикеи чуийца даха парте боацача колхозхой доготтийтара. къахьегама яхь отряда хIара члена хиланза даргдоацар а даь дIаоттаяра долла хIама деш ба коммунисташ.

Колхоза шоллагIча механизированни отряде соахка ялаташ чуэца доладелча денз чуийца даллалца эггара хьалхавар коммунист комбайнер Халухаев Жабраьила Шерип. Карара кара тела цIе вымпел цхьа наггахьа долча дийнахьа мара кхыча комбайнерага кхачацар, цигара юханийккхача хана массаза а Халухаева машина тIа теркаш ягIаш хулар из. Опыт йолаш, къахьегам дукха безаш механизатор ва из, цудухьа дуккхачарна хетар, соакка мо мара укх шера а ялат чуэцача шоаш цунна тIехьакхелургбац аьнна.

Цхьабакъда отряде кIезига бац Халухаев санна опыт йолаш бола механизатораш, цудухьа яхь чIоагIа йолаяла езаш яр укх шера.

Хила а хилар из иштта. Яхь йолаеннача юххье толамаш дикагIа вогIа хулар, цхьабакъда цул тIехьагIа хьокхамий доска тIа, хьалхарча мугIараш тIа каст-каста гучаовла яьлар комбайнерий коммуниста Катков Василий Даниловичеи Подлесный Иван Григорьевичеи тайпан цIераш. ТIехдика болх а беш вокхарчул дукхагIа хьалъэцар цар касарагIа улла ялат, арда а дукхагIа оардар.

ХIаьта 10 дийнахьа комбайнови агрегаташа баьча балха итогаш йича гучадаьлар, Котковеи Подлесней хьалхара ши моттиг яьккха хилар. Василий Даниловича 120 гектар а хьекха 3613 центнер ялат аьрдат, Иван Григорьевича 106 гектар хьекхай, 3168 центнер аьрдад. Соахка котвийннача Ш. Ж. Халухаева а хьалхарчарех лоархIаш йола кхоалагIа моттиг яьккхай.

Цхьабакъда Катковеи Подлеснеи «аьттув баьннаб» яхаш дувц отряде. Из бакъ хила мегаш а да. ГIулакх миштад аьлча, цар комбайнаш тIара ялат дIаувзаш хиннар «реактивни» шофер, колхоза правлене член, халкъа тIахьожама комитета член Мержоев Хьасан хиннав. Іуйрийнара сабелгало яьлча денз боад къовлабаллалца удаш лелаш хулар цун машин комбайнаш тIара ялат хьаьтта хьатIаувзаш — ваьсса юхаводача хана сихагIеи ялатах еттача хана шортгигагIеи. Цхьаболча шофераша аьлашха леладу гIулакх — обед деча хана бIарчча сахьат а доаккхаш ишта моттигаш а хиннай отряде. ХIаьта Мержоев массаза а виза волаш санна, цун машин даим наькъа яьнна йолаш хул.

Иштта вIаштIехьдоалар из деррига а: Катковеи Подлеснийн шоай хьокхамаш лоха дисар кхер, тIехьависа цхьаннена а лац балха овсарле лакха йолаш болх байт цар шоай машинашка, хIаьта из Мержоевна дезар да. Комбайнаша ялат дуккагIа оардаш хилча, рейсаш дукхагIа е йиш я, яхье котало яккхара аьттув ба, алапи дукхагIа хургда, 10 дийнахьа 8 километр гаьна 407 тонн ялат дIадихьад цо. Комбайнови агрегаташта гIулакх деча отряда шофераштa юкъе эггара дикагIа бола хьокхам ба из. Мержоева машина тIа карара кара тела цIе вымпел ягIа, цунна ахчан преми еннай, цун сийна молнеш арахец.

Социалистически яхье доккхий толамаш доах шофераша Колесников Георгеи Часыгова Исраилеи.

Ялаташ чуэцара балхаш комплексно ду отряде, из фу яхилга да аьлча — ялат чуэцаш йолхача комбайнашта тIеххьа хьагул а деш аргIаш ду чах, кхашка арайоал лаьтта оаха агрегаташ.

Шин механизатора — Рыбалко Александреи Бараиков Георгеи, — балха нормаш хIара денна тIеххоачаш а ш тросa волокушаца 10 дийнахьа 500 гектара тIара ча Іоъарадаьккхад. ХIаьта механизатора коммуниста Клепинин Александра цу юкъа аргIаш даьд 1000 тонн чах.

А. ЗИМАРИН.

Фабрика хьалъеча

Ши шу сэвгIа ха я Грозненски фабрика кога гIирс бераш шоашта хьалъеш йола керда фабрика хьалъяь яларга хьежаш бола. Къахьегара царна мел эша хьалаш долаш хургъя керда фабрика. Диазза вIаштIара яь производственни корпуси кхозза вIаштIара яь административно - бытовой корпуси хьалъетта а яьнна отделочни балхаш сихденна деш да. Цу керттерча шин корпусах йоаллаш хьалъеш токарни, слесарни, точильни, вентиляционни цехаш чуйола блок я. Иштта цига хьалъеш я котельни, доагора - смазочни материалийн растворителийн ши склад, кхыйола помещенеш. Лоацца аьлча кога гIирс бераштa ритмично болх бара мел эшар долаш я керда хьалъеш йола здани.

Из лоархIаме объект хьалъеча паччахьалкхено хьахьожадаьд шин-ах миллион сом. Шин шера цига къахьийгача хьалха хиннача генподрядчика Нохч - ГIалгIай гIишлошъеча управлене СМУ-2 коллективо цхьаккха бетта план кхоачашъяцар. Беттагара беттага дукхагIа хулар тIадусаш дола паччахьалкхен декхар. Иштта укх шера хьалхара квартал чакхъяллалца цига къахьегаш хилар СМУ-2 гIишлонхой. Укх шера кхоалагIча квартале из лоархIамеи бехктокхамеи гIишло эксплуатаце дIаяла езилга кхетадеча Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене кулгалхоша цигара болх цIенхаштта тоабе лаьрхIар. Шоайла дагa а баьнна цига генподрядчикалла хьожайир СМУ-5 коллектив. Цу управлене эггара дикагIа лоархIаш йолча Мусостав Саид-Ахьмад Ахмадович керте латтача участка гIишлонхоша болх дIаболабир. Овлангара денз хийца эргабаьккхар фабрика хьалъечара болх. Цига мел эша техника, гIишлонхой хьожабир. ХIанз цига къахьегаш каменщикий, штукатурий, плотникий шишша ялх бригада, слесарийи арматурщикийи ши бригада, малярий звено, веррига а цига къахьегаш вар 160 гаргга гIишлонхо ва. Цул совгIа фабрика хьалъеча болх беш 30 саг чувоагIа студенчески отряд, субподрядчикаш № 7 йолча треста МУС, «Промвентиляция», «Кавэлектромонтаж», «Стальконструкция», «Промсвязьмонтаж» яхача управленей коллективаш я. Болх цIенхаштта тоабеннилга къаьгга хьахьокхаш дола масалаш доаладе йиш я. Укх шера хьалхарча квартале хьалха хиннача генподрядчика гIишлон - монтажни балхаш деча пайда ийцар 192 эзар сом мара дацар. ШоллагIча квартале гIишлон-монтажни балхаш деча пайда ийцар 374 эзар сом да.

Кхетамца вIаштIехьбаьккхаб СМУ-5 кулгалхоша, партийни, профсоюзни организацеша фабрика хьалъечара болх. Шерра социалистически яхь йоаржаяьй гIишлонхой бригадаша. Яхье баьннараша даьхача къахьегама толамий итогаш ю хIара дийнахьа, уж дIадовзийт массанена а, нийсденна кхоачамбоацараш дIадахара а кхоана де дезараш а белгалдоах. Социалистически яхье хьалха латтарий опыт шерра дIа юха йоаржаю, бригадаша план кхоачаши тIехкхоачаши ярга хьежжа аккордно - премиальни системагIа алапи тел. Укх шера кхоалагIа квартал чакхйоалаш фабрика йисте а йоаккхаш из хьалъеча хьахийцача шин-ах миллион сомах пайда ийца бала лерхI генподрядчика, субподрядчикаша.

ЛоархIаме гIишло хьалъяла юхейисар дукха ха яц. Фуд гIишлонхоша, монтажникаша даьр. Пожарни резервуар, доагора-смазочни материалий склад хьалъечара тIехьара балхаш деш да, цхьоалагIча августага кхачалехьа уж дерригаш а чакхдаха лерхI. Производственни корпус, административно - бытовой корпус, гIонна йолча цехий блок хьалъечара гIишлон балхаш август бутт бовлехьа чакхдаха лерхI гIишлонхоша. ХIанз цига болча гIишлонхой низаца уж тешшаме чакхдаха йиш йолаш а да. Монтажни балхаш а сентябрь бетта йистедала дезаш да.

ХIанз фабрика хьалъечара балхаш дика леле а цхьадола кхоачамбоацараш нийслу цар болх тIехьатетташ. Кирпишк, маркхал, кхыйола гIишлон материалаш цхьайолча хана хьае гоалу, из бахьан долаш гIишлонхоша балха ха зехьа йоаеш а моттигаш нийслу. Хьахкхухьа етта кирпишк эсала хилар а Іаткъ тха балха тIа, яхаш дувц участка начальника Мусостов Саид-Ахьмада. Сентябрь бутт бовлехьа деррига монтажни балхаш чакхдала дезаш дале а хIанз а тIехьа фабрике дIаоттае еза дукха оборудовани я хьакхачанза. Уж кхоачамбоацараш сихха дIадахара хьем ца беш оарцагIа бала беза заказчикаш, поставщикаш, Іалашон организацеш.

Фабрика хьалъеча къаьстта дика къа а хьегаш башха-дика толамаш доахаш хиларца белгалбаьнна итташ гIишлонхой ба. Царех ба плотникаш Хасаров Сайпудин, Титов Владимир, штукатураш Ахмадова Тумиша, Хежаева Сожан, каменщикаш Золотовский Николай, Асуев Саид-Хьасан, Икаева Алмат, электросварщикаш Шевченко Василий, Корнеев Владимир, кхыбараш. Юкъера лаьрхIача хIара сменагIа нормаш 140—150 процент кхоачашъю цар.

Б. КОСТОЕВ.

Доазол дехьара

ХАЛКЪА РЕСПУБЛИКА КОНГО. Марксизма - ленинизма классикий произведенеш, Іилма, техника, культурах искусствах тайп-тайпарча дешаех дола книжкаш а советски йоазонхой художественни литература а массанахьа эца йиш я Браззавилерча Советская книга яхача тика тІара: (сурта тІа).

А. ЕРОВЧЕНКОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Калейдоскоп

ШЕДЕВР ЮХАЯЛАР

Дукха ха йоалаш итальянски прессо хоам бир: Микеланджело скульптура фрагмент «Пьетта Ронданини». Швеце Лаккхехьарча судо яьча решенегІа Италена юхаеннай. Уж мутІараш яздале йола ха — шераш даьхад цу деню суде къувсаш.

...60-гІа шераш юкъедахача хана Санта Мария яхача римски киназ юхаметтаоттадара балхаш деш скульптура гарг корайнй — Іиса - пайхьамара корта. Эксперташа соцам баьб — из Микеланджелос баь болх ба аьнна. Іиса-пайхьамара дегІ тІаьнаш тІа а уллаш йолча Дева Марияй сибат гойташ йолча «Пьета Ронданини» яхача скульптура цхьа дакъа киназера корадаьд аьнна хетадала йизза бокъо йолаш дар гІулакх. Сийлахь-воккхача говзанча эггара тІехьара скульптурни болх чакх ца боалаш бисаб. Гучох, Іиса-пайхьамара керта эггара хьалхарча варианта баьза хиннавац Микеланджело. Цо из херх хьекха дІа а баьккха, из баьча мрамора керда бар хьабаьб. «Мегаргйоалаш лаьохІа» вариант хиннай Санта Мария яхача киназера кораяьр а. Кораяь хІама башха теркал ца еш йитай цу хана правительства. ТІакха искусствагарча маькарагІчар дукха ахча а даькка Швеце дІаяхьийтай из.

Музейшка къоалаш дарах леча дукхача хоамаша дІаІемаб итальянцаш. Мехка кхыметтел лочкъаяь искусства произведенеш хьалахха къастта правительственни комисси а вІашагІъеллаяр. «Пьетта» дешага хьажа а цун йийзар. «Ираз да тха яйна сийлахьвоккхача итальянца произведения даьхене юхакхаьча, — йоах римски университета профессора И. Бранде. — Боккхача лоархІаме ба из болх. хІана аьлча, дукха хІамаш дувц по эггара тІехьарча хана Микеланджелос шийсадуаш лийхарех. Из теркалдича моллагІча кхычуща нийсбе хала да из».

Н. КЛЕЙМЕНОВА.
(АПН).

●

КЕРТТЕРЧА РОЛЕ — КОРРУПЦИ

Японски режиссера Сацуо Ямамотос даькккхача «ХІама тІа ца йоала ІатІартІе» яхача кердача фильмо дувц тІема контракт бахьан долаш «Рахкзид» «Гранти» яхача шин авиационни фирмана юкъе латтача къовсамах. Военни чинаштеи правительственни чиновникаштеи боккха кхаъ а бения, «Рэкхид» юххера а котйоал... Сюжето, вайна ма-гарра, юха кердадоах чІоагІа айденначa «Локхид» яхача компане довнацара керттера бохам беш дола хІамаш. Цхьа бахьан доацаш дац фирмай цІераш а цхьатарра мукъам болаш хилар «Рэкхид» — «Локхид». Бакъда, кхааш йидарах дола шийфильм даккха Ямамотона дагадехача хана «Локхида» дош довзаш дацар. Режиссера ховш цхьа хІама мара дацар: 50-гІа шераш чакхдоалача хана а тІехьа японски «самообороназаша» «Грумман «F-11» яха истребителаш эцарах йола шоай решени «Локхид «F-104» яхача фирмана пайданагІа йолча оагІорахьа цІаьхха дага а доацаш хийцалга мара.

«Нью суик» яхача журнала корреспондентаца ше къамаьл деш Ямамотос белгалдаьккхар, декабре Калифорне а ваха, цигарча «Локхид» яхача компане кулгалхоша, сценари шоашта язъаьчул тІехьагІа шоай заволе кинона сурташ даха мукъа ца беннача хана кхаш ийдара хьакъехьарча темацара ший безам кхы тІа а цІоагІбенна хилар. Режиссера мукъа лургболаш башар «Дуглас» яхача авиакомпане предприятешка а. Сурташ даха мукъа белар самолеташ тоаеча йоккха йоацача предприяте. Сурташ доахача група ираза, цига тоаеш яр «Локхида» самолет. Ямамотос цхьаккха дича а кІаьдъе тигалац правительственни деятелаш цу дешаца дакъа хилар хьахьокхаш йола сценаре тІара моттигаш.

«Цу фильмо хьахьокх, — аьлар Ямамотос, — хадланза боарам дохлуш латтача японски морала хІанзара хьал».

А. ПОЗИН.
(АПН).

●

НАГАХЬА САННА КЕМА ДОХЕ

Гданьскерча «Стоги» яхача верфе кІалхара воаккхача тІехкара керда модель хьаьй. ЛаьрххІа яьча конструкце тешшаме хил арахьа лоаттабу сага корта. Кердача тІехкарах лампилг, шок — лекхарг. хиш бос цІийбеш йола порошок чуелла пакет йоалл. хІаьта уж хІамаш бахьан долаш хи юкъе висар зелургва мел гаьна из вале а.

Вацлав ДРОХОБЫЦКИЙ,
польски журналист.
(АПН).

●

ТИТИКАКА БЕРДАШКАРЧА ФУТБОЛИСТИЙ КЪАЙЛЕ

Лакхача лоамашта юккъе уллача Титикака яхача Іама юхерча индийски футболисташа даим коталонаш йоах шоай майдан тІа. Цар толамий къайле укхаза массайола хІама (шаьра бух бола лодкаш, чуІе моттигаш. кхыметтел хи тІа гІолла лела гІайреш а) хьаеш болча эрзах йоалл. Іам тІа ухаш бола туристаш низткъа мара шоай когаш тІа уралоатталац индийски юртарча «сальттан» тІа: хІара гІа массаза боакх терк из. ДІауйлаел оаш. Іаманза волча сага тІа массаза боакх теркаш латтача майдав тІа футболах ловза мел хала да.

В. ДУНАЕВ,
АПН корреспондент.

Лима.

●

ЭГГАРА ДУККХАГІА ЧАЙ ХЬАННА ДЕЗА?

Ирландцашта. Цу тІа уйла сецай Инде къаьстта вІашагІъеллача комиссе члений. Цар лаьрхІад Ирланде вахача хІара саго шера йиъ килограмм гаргга чай эцаш хилар. Царех дукха тІехьабисац англичанаш. ХІаьта кхоалагІа моттиг лоац новозеландцаша: царех хІаранега шера 2.5 килограмм гаргга чаь гІа дола.

(АПН).

ИСПАНИИ НАТО-и

Испански столице каст-каста а тІа-тІа чІоагІагІа а дувц Испани НАТОна юкъеяханза ярг ца хиларах. Из перенейски мохк натовски гІудалкха тІехьабувзара идея Мадридо духхьашха официальни хьоттаьйИспане король Хуан Карлос дукха ха йоацаш вІашагІкхийттача Штаташка ваха хиннача хана Цига 38 шу даьннача пачхьалкхенна керте латтачох цунна улувваьнна вахача кхыча мехкашцарча гІулакхий министра Хосе Мария де Ареильсаси боккхагІболча американски политикашца вІашагІкхийттача хана США-гара тоъал гучахьа дийхар барта боагІаш болача атлантически блокага гІолларча цхьоагІонхошта тІатаІилгеи Испани НАТО дІачуэца уж раьза белгеи.

Испани Атлантически союза юкъеоза лаьрхІа да цу мехко укх шера январь бетта вІашагІкхийттача Штаташца даь. Пентагона испански лаьттан тІа укх дІахорча пхе шера кхо тІема-фегареи цаІ тІема-фордеи базаш лоаттае мукъа луш дола керта «цхьана леладеча гІулакхий хьакъехьара договор» а. Цу цхьан ханна цу тІа белгалдаьккхад «Рота яхача порте чуахара бокъо «Посейдон» яха ракеташ тІалаттача хи кІал гІолла лелача ядерни лодкашта а йоагІаш хилар. ТІема базаш цига лоаттайтара перенейска цхьоагІонхочоа финансови «новкъостал» де, лелае «Фантом» яха 42 реактивни истребитель яла, диъ тІема кема докха дош деннад вІашагІкхийттача Штаташа.

ХьалхагІа яь хиннача американо-испански соглашене ха чакхъялале дукха а хьалхагІа дІайолаяь хиннача. Перенее Пентагона тІема низ лоаттабарах йолча переговораша, ховш ма-дарра, халкъ кхы духтІа ца доалийташ диса ханна дола договор дарга кхоачадир гІулакх. ХІаьта а дукха ха ялале гучадаьлар, оагІонаша цхьа бутти ах бутти баьначул тІехьагІа переговораш юха а дІайолае лаьрхІа хилар. Из вІаштІехьдаьннадацар юххьанца диктатор Франко цамогаш хиларахи цул тІехьагІа валарахи. ХІаьта «даим ха тІа латтар» (шита оалаш хиннад шийх кхелхача каудильос) лийгарий АтагІа дІавеллачул тІехьагІа американцашкахьа эза йолча шоай уйлаех бовзаш болча кердача испански кулгалхоша сихбенна Вашингтоната хоам бир. «тІема базаех дола дош хаьда къоастаде ловра шоашта» аьнна. Пентагоно цу сахьате шийрикалаш бахийтар Мансанарес яхача хи йисте.

Испански оагІув тІагІорташ хиларах. хІанз кепатеха арадаьккхача документах из гуш ма-дарра, бухсоцача кхьачча совгІат даьд. «Цхьана гІулакхаш леладарах долча договоро», мадридски правительствана хетачох, йоккха тІемен экономически гІойле яла тарлу. Цу тІа иштта оттадаьд «тІема политика кийчъяреи НАТО планашца из цхьана таръеи вІаштІехьъяхареи даькъе шин мехка юкъе айхха цхьана леладу гІулакхаш чІоагІделга а». Цу гІулакха, белгтала аьлча, координацеи планированеи дешашта цхьана американо-испански штаб вІашагІйолла лерхІ. Цу гІулакхаша, США пачхьалкхен секретаря помощника Р. Макклоске яхачох, тоъалча боараме «новкъостал де йиш я Испани КъилбаседаатлантическидоговорахдІатохара».

Испане демократически низаша чІоагІа бехке ду Испани политически, тІема, экономически гІулакхашта Атлантически Союзея СШАи мукъагІа йохийташ дола американо-испански «цхьана леладеча гІулакхий хьакъехьара договор». Общественни мненега дахьча хаттарашка хьежача американски тІема базаштеи Испани НАТО милитаристски блока системана юкъеяхьа гІертареи духьала ба мехка бахача 35 миллион болча нахах дуккхагІа барам.

(АПН).

АГИТПОЕЗД — КХАШКА

Ка бола ялат чуэцача хана юрта къахьегамхошта тайптайпара культурни гІулакхаш ду республика культура учрежденеша. Культура болхлой хул кхай тІарча станашкеи ялат дІачуийдеча пункташкеи. Цар партийни организацешта пайдане новкъостал ду ка бола ялат чуэцараштa юкъе массово политически болх бара, цу тІехь хІара болхлочунга кхача гІерт. къахьегама толамаш даха цар дог айду.

5-гІа июль деиз республика районашка яха хилар республика культура министерства вІашагІъелла агитпоезд. ХІанзале ялх районе хиннай из. Укх деношка Назрановски района ахархой брача хилар агитпоезд.

Уж дІа мел кхаьчача безаме тІаэпар юрта къахьегамхоша шоаш болча баьхка хьаьший — изобразительни искусствеи краеведчески музея болхлой, художникаш, Нохч - ГІалгІай пачхьалкхен «Вайнах» яхача ансамбла артисташ. «Октябра 40 шу», «Назрановский», яхача совхозий кхашка гІолла йолх эрсийи гІалгІайн меттала яздаь «КПСС XXV-ча съезда решенеш кхоачашъергья!» «Ялат сиха а дика а чуэца!» «Цхьа минута ца йохийташ, цхьа грамм ца йоаеш ялат чуэца!» яха лозунгаш тІадола машинаш, хьахоз ашараш, гаьнна дІа-хьа дарж иллеш. Духьал мел нийслур безаме хьож агитпоездага.

Эггара хьалха тхо соца моттиг «Октябра 40 шу» яха совхоза механически мастерскеш я, эггара хьалхара концерт центральни усальбе, хул

Нах хьагуллуше а совхоза партийни организаце секретарапа Х. Арчаковца тхо хьож гойтара агитацега, совхоза гІулакхех. чуэца дезача ялатах, зеленнача кхоачамбоацарех дувц. Центральни усальбе теркам тІаозаш да хоза кийчдаь совхоза къахьегамхой 1976 шерара социалистически декхараш, юрта боахама балхаш лелара гІулакх. Тхо юхасовц шура яккхара ах шера план кхоачашъяьча хьалхлаттача доярка СССР Лаккхехьарча Совета депутата Даурбекова Зинай сийна айяьча къахьегама сийлен Байракха юхе. Паркома секретара дувц:

— Ле дезача балхех лаьца дийцар оаха механизаторашца цхьана яьча совещане, политико - массови балха агитатораш, политинформатораш а ТІой - Юртарча культура Шени библиотекан болхлой а юкъе а озаш белгалла план оттайнр.

Идеологически болхлой беррига ни тІаберзабу оаха къахьегамхой хьнияр айдара, цар самукъадакккхара, салоІам хилийтара. Цу гІулакха массе торонех пайда а эц. Кердадар дІадовзийтара, ялат чуэцилга мишта лел дІахайтара а хоза дош царга алара а теркам тІабохийт.

Къахьегамхой хьагулбенна баьлар. Боккхача сакъердамца хьеж уж нийслагІча пятилетке Нохч - ГІалгІайче легІаярах дувцача агитпоездо оттадаьча «Съездагара съездага» яхача стендашка.

Агитпоезда программа дІахьош волча Магомедов Султана «Вайнах» ансамбла артистийи агитпоезда доакъашхойи цІерагІа безаме моаршал хоатт гулбеннарашка. Къаьстта дег тІара дешаш эал цо къахьегаме лакха толам гойтарашта слесара З. Рамазановна, комбайнера М. Хучиевна, хьажкІаш кхееча звено звеньевойна Я. Даурбековна, аьшка пхьара А. Зурабовна. Дог айдеш даьккхар С. Магомедовеи А. Айдамировеи яздаь «Баркал партена» яха илли, ишта цІейна хетадаь кагирхой иллиДугаев Вахас. Безаме тІаийцар гулбеннараша солистка Махмудова Хозас даьха иллеш. Цо хІара илли массаза оал тІоараш деттар цар, дехар а деш; юха а юха а илли доаккхийтар цунга.

Иллеш концерте дукха дэ — хІанзардараш, халкъа дараш, патриотически, безаме, дараш. Сиха даьлар делкъийга салоІа сахьат. Концерт чакхдоалаш хиннача вайнахьа халхара юкъебаьлар гулбенна нах а. Тхона гу цар дог гІоздаьнна юхьмараш, хьахоз баркал яха дешаш, каст-каста дувла тханцига яхаш дехар ду.

Тха дІахора нникъ бода «Назрановский» совхоза цхьоалагІча отделене. Гаьнара гуш я нийссача мугІарагІа мукх чуэцаш йоагІа комбайнаш. Кхай тІа тхох кхийтар отделене управляюши М. Т. Ажигов. Ший уйлаш йовзийтар цо:

— Мехка цІи хезача механизатораша яздаьча кхьаьта жоп луш КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева иттлагІча пятилетка хьалхарча шера ялата ю йоакхо дагалоаттаю тха механизатораша. КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советеи «1976 шера ялат чуэцара, юрта боахама продукташи доакъари кийчдара кхы тІа а де дезарех» бола соцам, тІайпа социалистически декхараш толамца кхоачашдара тхоай берригa низ дІалургба оаха. ХІара гектара тІара 26 центнер мукх боал тхона. КІи-марс дІаболабьача хьалхарча деношка деиз болх дика бу «ДикагІйола экипаж» яха карара кара лу совхоза вымпел еннача комбайнераша Оздоев Альмад-Гирей Газдиев Іусманеи.

Оаха бицбалийтац массово - политически болх а. Агитбригада, агитатэра выступленеш кІезига лоархІам болаш яц. ДІалахача шера баьча балха теркам а баь, укх шера техникеи болхлойи кийча хиларга хьежа ца Іеш, идеологически пизашка а хьежар, — аьлар цо ший къамаьл чакхдоалаш.

Дукха ха ялалехьа гулбелар кІаьдбенна, бакъда къахьегама толамаша дог гІоздаьккха бола комбайнераш, шофераш. Дег чу дужаш даьккхар Дудаев Зелимхана наьнах дола халкъа илли. Гулбеннарашта чІоагІа тоам бир Магомедов Султана. Къаьстта дог тохадолийташ аьлар цо Р. Паскаевеи Хь. Саракаевеи яздаь «Машара тІахьехам» яха илли.

ХьатІаэттар къаста деза ха. Районера тхоай гІулакх чакхдоалаш тхо вІашагІкхийтар парте Назрановски райкома секретарапа А. Тутаевца, тхоай хиннача вІашагІкхетарех лаьца дийцар.

— Ялат чуэцача юкъе, — дувц А. Тутаева, — культура отдела, «Знание» общества отделене. кипосета дирекце, быта служба болх ма-хулла дикагІа вІаштІехьбаккха хьежад тхо. ЛаьрххІача графикагІа кхашка арайоал райнни агитпоезд. Цига дакъа лоацаш хул парте райкома лектораш, художественни самодеятельноста доакъашхой, лораш, быта служба болхлой. автолавка.

Агитпоезд дІа-хьа лелача юкъа цун доакъашхоща къамаьл дир аз, царна хетачунга а дезачунга а ладийгІар, цунпа дувзаденна республикански агитпоезда балхах лаьца ала ловра соца. КІоаргагІа уйла е эшаш да агитпоезд юртарча культпросветболхлошта белгала гІоде хьийха шин тайпара методически центр хилар. Агитпоезда чубоагІа методически кабинета халкъа творчества республикански Цеп, библиотека болхлой. Методически разработкаш, сценареш, художественни самодеятельноста лаьрхІа репертуарни материал йолаш хила беза уж. Клубнии библиотечнии балха методистана культпросвет болхлоща йоккха йоаца семинар е еза. ХІанз уж гІулакхаш ледара ду агитпоездо.

Наха салоІача лоацача хана радиопередачашка е езача ашарашка ладувгІа, керда журналаш е газеташ деша, истола тІа ловзараш де. дІаюха лелача книжкай выставкера книжка хьахаржа йиш йола ший тайпара чархаш тІара клуб хила еза агитпоездах. Из, а дац.

Оаха массаза а агитбригадаш дукхагІолча даькъе концертни группаш хиларах ювц районни культура отделаш. Концерт далараі совгІа уж санна йолча агитбригадаша агитаци а пропаганда а яц, цхьаккха а хоаставац е бег а ваккхац. ХІаьта агитбригада керттера декхар да моллагІча къахьегама коллектива тІайпа социалистически декхараш кхоачашдара тІахьехар, къахьегама ударникаш хестабар, царна дикагІйола опыт дІайовзийтар, гучадьннача кхоачамбоацаршта критика яр. Хьокхам гойташ яц республикански агитпоезда коллектив, а. Из а керттерча даькъе концертни группа я. ВІалла а пайда эцац укхаза пропаганда технически средстваех. Масала, магнитофон яц. Пленка тІа дІатІаязде йиш я къахьегаме хьалхалаттачо ший балхах лаьца дувцар, цул тІехьагІа пунга кхыча къахьегамхошка ладувгІийта мегаргда. Е цхьан бригадо воккх бригадага шоай балхах лаьца дувцар довзийта деза.

Мел дика дар хьекха Іодилла а аьрда а ялат мелд, дикагІолча комбайнерийн шоферийн цІераш ювцаш малагІа боахам е бригада хьалхалатт, тІехьаусар малав гойташ йола информаци агитпоездага хилча. ХьалхагІе а кийчде йиш я хьалхалаттараштa дІалургдола сийлен лепташ, поздравительни телеграммаш, зизаш. Юртарча культпросвета болхлошта шоай агитбригадай болх лостам болаш пайдане хургболаш мишта вІаштІехьбаккха беза гойташ дика практически семинар а хургъяр цох.

Цу тайпара агитпоездаш вІашагІйоххаш бу болх культура министерствас, облсовпрофеи ВЛКСМ Обкомеи вІашин дага а баьнна лелабича бакъахьа хургба. Цох дикка пайда баргбар.

Кхашка болх беш боахкараштa хІарзаръяр - белхтоккхаме ха я. Бакъда, практико хьа ма-гойтара, ахархошта деза дика салоІилга а. Культура болхлоша деш дар проценташца, центнерашца е гектарашца лоархІаш деце а, цар къахьегамхой дог айду.

А. МИТРОФАНОВ,
КПСС обкома пропагандаи агитацеи отдела инструктор.

Тахани кхоанеи хургда

24 июль.

С. М. Кирова цІерагІара культурани салаІареи парк. 14.00. Массовкаш, ловзараш, викторинаш. 17.00. Музыкальни эстрада Нохч-ГІалгІайчен пачхьалкхен филармоне симфонически оркестра концерт. 19.30. Кинолекторий. Документальни фильмаш. Баьццара театр. Бакински эстрадни ревю. 19.30. Халхара майда. Кагирхой салаІара сайре.

В. И. Ленина цІерагІара культура Дворец. 10.00. Ачхой - Мартановски района къахьегамхошта лаьрхІа агитбригада концерт. 11.00. Кинозал. Болх бу бериийн кхелетарийн «Заманхо» яхача кинотеатро. 12.00. Болх бу аттракционий городоко. 17.00. Торговле болхлочун Денна хетадаь радиожурнал. 19.00. Ахканара кинолекторий. ТІема-Форда Флота Денна хетаяь лекци. 20.00. Тематически киноош гойтар.

Н. К. Крупскаяй цІерагІара культура Дворец. 11.00. — 21.00. Аттракционаш. 15.00—18.00. Болх бу машиннаькъахой революционни, тІемеи къахьегамен сийлен халкъа музея. Ахканара кинолекторий. 19.30. «Грозный селхан, тахан, кхоана» — лекци. Документальни фильмаш. 20.00. Кагирхой салаІара сайре. Локх «Голубой экспресс» яхача вокально - инструментальни ансамбло.

Химикий культура Дворец. 10.00. «Пионере мехка наькъаш гІолла» — тематически Іуйре. 12.00. Волейболах ловзара спортивни яхьаш. 17.00. Советски композиторий иллеши ашараши локх духовой оркестро. 19.30. «Планета» яха ахканара майда. «Зулами из ца хилийтари» — беседа. 20.00. Документальни фильмаш.

Пролетабата цІерагІара культура ЦІа. 17.00. «Саг, общество, закон». Іилма-популярни кинофильмаш. 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

25 июль.

С. М. Кирова цІерагІара культурани салаІареи парк. 14.00. Массовкаш, ловзараш, викторинаш. 17.00. Музыкальни эстрада Нохч-ГІалгІайчен пачхьалкхен симфонически оркестра концерт. 19.30. Баьццара театр. Бакински эстрадни ревю. 19.30. Халхара майда. Кагирхой салаІара сайре. 19.30. Кинолекторий. Документальни фильмаш.

Пролетбат цІерагІара культура ЦІа. 11.00. Болх бу «Чебурашка» яхача берий кинотеатро. 17.00. «УнахцІено» яха кинолекторий. Іилма - популярни кинофильмаш. 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

Н. К. Крупскаяй цІерагІара культура Дворец. 10.00. Болх бу «Къона ленинец» яхача кинотеатро. 12.00. «Поэзе дуне» — литературни Іуйре. 11.00.—21.00. Аттракционаш. 13.00 — — 15.00. Болх бу берий игротека. 15.00.—18.00. Болх бу машиннаькъахой революционни, тІемеи къахьегамен сийлен халкъа музея. 19.30. Ахканара кинолекторий. Документальни фильмаш гойтар. 20.00. Кагирхой салаІара сайре. Локх «Голубой экспресс» яхача вокально - инструментальни ансамбло.

Химикий культура Дворец. 11.00. Йоккха зал. Знаней дунеи тІа кинониккъбар. 12.00. Волейболах ловзара яхьаш. 15.00. Къонача говзанчий выставка. 19.00. Йоккха зал. «Дай-мехка гІолла» — кинофестиваль. 19.30. «Мух» яха ахканара майда. «Зулами из ца хилийтари» — беседа. 20.00. Документальни фильмаш.

В. И. Ленина цІерагІара культура Дворец. 10.00. Болх бу аттракционий городоко. 11.00. Кинозал. Болх бу берийн кхелетарийн «Заманхо» яхача кинотеатро. 12.00. Библиотека. «Советски Союза гІулакх ду!» — ТІема-Форда Флота Денна хетаяь беседа. 18.00. ПТУ-26. «КПСС XXV-ча съезда решенеш — вахаре!» яха Дагестански улица цІей. Лекци, консультаци, концерт, кинофильмаш. 20.00. Ахканара кинолекторий. Іилма-популярни документальни фильмаш.

ОЛИМПИЙСКИ КОТАЛОНИЙ ЭСТАФЕТА

МОНРЕАЛЬ. 21 июль. (**ТАСС спец. корр. Б. Буховцев, В. Михеев, Ю. Хромов**). XXI Олимпиада кхоалагІа «балха дий»: олимпийски велодроме яхьаш дІайолаеннай, котало яккхар духьа дІахо къувсаш ба нек дераш, ватерполисташ, боксераш, лескаш хьехкараш, топаш кхувсараш...

Классически кІалтохаргагІа латара юкхьанцара вІашагІкхетараш «Мезоннева» юккъе, Олимпийски юрта гаьна доацаш да. Ханал хьалхара коталонаш яьхай: Красноярскерча Шумаков Алексея (эггара дайгагІа дозал) — венгр Ференц Сереш эша а ваь, киевлянина Давидян Нельсона (дайга дозал) — француз Лионель Лаказ эша а ваь, астраханца Сурен Налбандяна (хьалхара полусредни дозал) — болгарин Недк Недев эша а ваь. Баллашка диллача котбаьннаб: Ульяновскера Константинов Виталий (эггара дайгагІа дозал) — итальянец Антонио Калтабиани эша а ваь, москвич Фархад Мустафин (полулегки дозал) — Йожеф Донче эша а ваь.

Олимпийски турнира волейбола хьалхарча матче кхалнаьха командашта юкъе СССР сборни Къулбехьен Корея командаца вІашагІкхийтар.

Вай мехкарий, котало яккхара шоай беррига низ тІа а бахийта, корзагІа ца бувлаш, шоай йоккха говзал хьа а хьокхаш, матче котбаьлар — счет 3:1 а йолаш.

Геттара Іуйрийна пятиборпаша, дІахо къовсам лоаттабир городал арахьа, Олимпийски юрта къулбехьа 46 километр уллача Ахаде олимпийски топаш кхувсача. Яхь тІехдика дІайолайир вай Леднева: хьалхарча шин серех 5-зза топ кхоссаш алхха «итташ». Цул тІехьагІа вай спортсмено тулийт — 46 очко, цхьабакъда тІеххьарча сере юха а хозза хьожаши сабареи хул из, цу тайппара кІезиг-дукха товду ший гІулакх: 49 очко. Ерригаш а лаьрхІача Леднева 195 яьккхар, цу тайппара зачета 1022 очко а луш. Цо йиш хилийтар цига лидер хила — 3150 очко.

...Бакъдар аьлча, укх деношка бІара хьежараштеи журналисташтеи эггара сакъердамагІа хетар олимпийски Іам ба. Цига массаза а дукха нах гулу.

Эггара хьалхара — бронзови — медаль тессар нек дераша вай олимпийски сборне юкъарча копилка чу. Из яьккхар I минутан 04.23 секундеи 100 метр некагІа вахача Каунасерча 20 шу даьннача Арвидас Юозайтиса. Из я СССР керда рекорд. 20 шу даьннача спортсмено хьалха валийтар дунен керда рекорд а йолаш дІаволавенна Джон Хенкени (США) Дэвид Уилкин (Великобритани) — 1.03.43.

Нек дерий яхьашка хьалхагІа а санна хьалха бар США-и ГДР-еи спортсменаш.

Саррахьа «Форума» гимнастически резиденце хиннача хІамах спортивни драма ала мегаргда. Вай гимнасташ — Тихонов Владимир, Крысин Геннадий, Дитятин Александр, Маркелов Владимир, Марченко Владимир, Андрианов Николай — укх тІеххьарча шерашка хІанз санна Олимпиада чемпионий титул яккхара гарга цІаккха а хиннабац. Шоашта товча тайпара упражненеш а еш Японе сборнел — тІеххьарча диъ ловзарагІа олимпийски чемпионал — котбийнаб уж — 0,5 балла а йоаккхаш. ХІанзарча гимнастикана кІезига яц из.

Цхьабакъда сайре аьттув боацаш дІайолаелар: вай ялхенна гимнастически говра «нувр талла» магаза, цу унзареча снаряда тІа цІаккха ца яьхача тайпара кІезига оценкаш а яьха. Шоай шоллагІча снаряда тІа — гІозараш тІа — тІехдика лайзар вай кагий нах. Кхаьнне — Дитятина, Маркелова, Андрианова — хІараве 9.90 яьккхар — цу «йайхача» сайрийна эггара лакхагІа баьмах.

Лоацца аьлча, психологически дуэле телар японски спортсменаш. Юххера а царна карагІдаьннар — 576,85 — советски командана карагІдаьннача чул 0,4 балл лакхагІа. Белгала дошо 4 десятых я!

Къаьстта чІоагІа теркам тІаозаш дІаболабелар полулегки дозал долча штангистий олимпийски къовсам: «Россельмаш» яхача заводерча механика Колесников Николая беррига соперникаш... зоителаш а хиша дІаэттар. ХІаьта гІорваьннача Гудольф Плюкфельдера кхевар ший яхь рекордни белгалонга кхоачаяр духьа ваьлар помоста тІа. Из барий эггара сий долашагІа йолча форума дебютант ше вІалла воацаш санна сатийнеи бІубеннеи вар из, 24 шу даьнна ростовчанин! Цкъа тохавенна 160 килограмм айе йийзар цун двоеборье ерригсоюзни рекорд а оттаеш (285 килограмм) дошо медаль яккхара, цул совгІа кхы цІаьхха цкъа а — цу упражненена керда дунен рекорд оттаяра.

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

24 июль
I ПРОГРАММА

9.00 — Кардадараш. 9.10 — Бт. Іуйранара гимнастика. 9.30 — Бт. «Говза кулгаш». 10.00 — «Шоана дей-ноаной». 10.30 — Бт. Музыкальни программа «Іуйранара почта». 11.00 — Бт. «XXI ахкан Олимпийски ловзарашка». 13.00 — Бт. «Музейшкеи выставочне залашкеи гІолла». 13.30 — «ДикагІдола товараш — дукхагІа». 14.00 — Бт. Берашта «ТІехьара тІа мух, сийна олхазар» яха художественни фильм. 15.15 — Бт. Іилман-популярни программа «УнахцІено». 15.45 — Бт. «Музыкальный абонемент». 16.15 — Бт. «Правда» газета политически обозревателя Ю. А. Жукова дунен халкъашта юкъерча гІулакхех беседа. 17.00 — Бт. «Хила тарлур — тамашийна дар». 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Бт. «XXI ахкан Олимпийски ловзарашка». 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — «СССР халкъа артист И. В. Ильинский». Дувцараш деш. 22.45 — Бт. Болгарски эстрада артистий концерт. Передача чакхъяьлча — кердадараш.

II ПРОГРАММА

13.00 — Кхоана — торговля болхлочун Ди Нохч-ГІалгІай АССР торговле министра Ф. В. Мирчева выступлени. 13.10 — «Кхайло бувц турпалхой». Концерт. 13.40 — Документальни фильм. 13.50 — «Телехьажархой письмоех: де деза раш даьд»... 14.05 — Документальни фильм «Анонимщик». Цхьан судебный процесса материалах. 14.15 — «Пишкаши-тикаши» яха художественный фильм. Телехьажархой заявкех.

25 июль
I ПРОГРАММА

9.00 — Кердадараш. 9.10 — Бт. Іуйранара гимнастика. 9.30 — «Будильник». 10.00 — «Советски Союза гІулакх деш ва». 11.00 — «XXI ахкан Олимпийски ловзарашка». 13.00 — «Юрта сахьат». 14.00 — СССР ТІема-Форда флота Ди да тахан». ТІема-Форда Флота Керттерча штаба начальника флота адмирала Н. Д. Сергеева выступлени. 14.15 — Бт. «Музыкальный киоск». 14.45 — Бт. «Тахан торговла болхлочун Ди да». 15.00 — Торговле болхлошта концерт. 15.40 — Бт. «Доазол арахьарча хьаьший бІаргашца Советски Союз». 15.55 — Писателя Лавренев Бориса творчества оагІонаш. 16.45 — Дунен халкъашта, юкъера кинопанорама. 17.20 — Бт. Телевизионни мультипликационни фильм. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Бт. XXI ахкан Олимпийски ловзарашка». 20.00 — Кердадараш. 18.15 — Бт. XXI ахкан «Кинониккъбархой клуб». 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Бт. «Останкинарча концертни студе хьех» СССР ТІема-Форда Флота Денна хетадаь концерт. Передача чакхъялча — кердадараш.

II ПРОГРАММА

14.00 — «Ше парус». Лакхарча классашкарчарна тележурнал. 14.25 — «Тамашийна нах» яха художественни фильм.

РАДИО

24 июль

6.30 — Цхьан шерах ах шерах доакъар ІалашдарaВедана районера передача (нохчий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.23 — «Сердало» газета обзор. 7.30 — Ашараш. 8.30 — Радиовыпуск «Къонах» (эрсий меттала). 15.00 — Музыкальни передача «Илли кхоллар». 15.40 — Сатирически журнал «КІарцхал» (гІалгІайн меттала). 16.00 — Радиожурнал «Кавказа Іуйре». 18.30 — Концерт «Шоана торговле болхлой» (нохчий меттала).

25 июль

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.23 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.30 — Хоамаш. 8.30 — Шоана дукхаеза эшараш. 12.20 — Радиокомпозици «Сакъердамерча таллгІе тІа» (нохчий меттала). 12.45 — Зарисовка «Продавец» (гІалгІай меттала). 15.15 — Ше сийгаш. Пионераштеи школьникаштеи передача (гІалгІай меттала). 15.45 — Тахан торговле болхлочун Ди да (эрсий меттала). 16.00 — Торговле болхлошта концерт (эрсий меттала). 18.00 — Концерт «Цлена доттагІал леладерашта» (гІалгІай меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республике гІоллеи Грознеи хувцалуш морхаш а йолаш йоачан а йоацаш, тайптайпарча оагІонашкахьара секунде 0—5 метр сиха мух а хьекхаш хилеи фегара температура республике гІолла 25—30 градуси Грозне — 28—30 градуси йІовхал йолаш хилеи тарлу.

Кхоанеи ломмеи хувцалуш морхаш а йолаш цхьайолча моттигаш догІа а делхаш тайптайпарча оагІонашкахьара секунде 3—7 метр сиха мух а хьекхаш хилеи фегара температура бийсана 11—16 градуси дийнахьа 25—30 градуси йІовхал йолаш хилеи тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11: бехктоккхама секретара — 3-34-38; партийни вахареи культураи отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 2-80-71; бухгалтере — 2-54-30, корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Мояковске 92, Типография изд-ва «Грозненский рабочий», Маяковского 92.

Заказ № 5448.